

Urząd Statystyczny w Lublinie

ROLNICTWO

W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM

W 2013 R.

Informacje i opracowania statystyczne

LUBLIN 2014

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(-)	-	zjawisko nie występuje
Zero	(0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5
	(0,0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05
Kropka	.	-	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych
Znak	(x)	-	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
„W tym”		-	nie podaje się wszystkich składników sumy ogólnej

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

zł	-	złoty	ha	-	hektar
tys.	-	tysiąc	szt	-	sztuka
mln	-	milion	l	-	litr
t	-	tona	m	-	metr
dt	-	decytona	pkt	-	punkt
kg	-	kilogram			

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych US

Urząd Statystyczny w Lublinie, ul. St. Leszczyńskiego 48,
20-068 Lublin, tel. 81 533 20 51, fax 81 533 27 61
Informacje w sprawach zbytu publikacji tel. 81 533 20 51 w. 128 lub 81 533 27 14
e-mail: SekretariatUSLUB@stat.gov.pl

URZĄD STATYSTYCZNY W LUBLINIE

INFORMACJE I OPRACOWANIA
STATYSTYCZNE

**ROLNICTWO
W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM
W 2013 R.**

ISSN 2080-0517

LUBLIN LIPIEC 2014

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

PRZEWODNICZĄCY

Krzysztof Markowski

- Członkowie
- Waldemar Dymek,
 - Jerzy Greszta,
 - Zofia Kurlej,
 - Elżbieta Łoś,
 - Andrzej Matacz,
 - Kazimierz Tucki,
 - Paweł Wroński,
- Sekretarz
- Aneta Olszewska-Welman.

Autor opracowania

Sławomir Dziaduch - Lubelski Ośrodek Badań Regionalnych

*Wykresy i skład komputerowy
Sławomir Dziaduch*

*Projekt okładki
Wiesław Typiak*

PRZEDMOWA

Lubelszczyzna należy do regionów charakteryzujących się znaczącą rolą sektora rolniczego. O dogodnych warunkach do prowadzenia działalności rolniczej decydują przede wszystkim korzystne czynniki glebowo-klimatyczne oraz duży udział użytków rolnych. Lubelskie jest liderem wielu upraw rolniczych i sadowniczych, wśród których można wymienić m. in.: maliny, porzeczki i agrest.

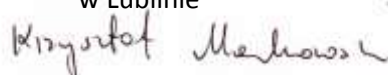
Rzetelna wiedza na temat sytuacji w rolnictwie w województwie lubelskim jest niezbędna do podejmowania skutecznych decyzji zarówno przez prowadzących działalność gospodarczą w tym sektorze, jak i przedstawicieli władz regionalnych i lokalnych zajmujących się polityką rolną. Dlatego też wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom i zainteresowaniu informacją statystyczną dotyczącą rolnictwa na Lubelszczyźnie, pracownicy Urzędu Statystycznego w Lublinie przygotowali publikację: „*Rolnictwo w województwie lubelskim w 2013 r.*” Zakresem informacji nawiązuje ona do opracowań wydawanych przez nasz Urząd w poprzednich latach i składa się z trzech części, tj. metodycznej, analitycznej i tabelarycznej.

W pierwszej z nich, tj. **części metodycznej** zostały przedstawione i objaśnione szczegółowe definicje i pojęcia występujące w opracowaniu. Z kolei w **części analitycznej**, podzielonej na działy tematyczne, szczegółowo omówiono najważniejsze zjawiska i tendencje występujące w rolnictwie województwa lubelskiego. W **części tabelarycznej** zamieszczone zostały dane dotyczące: użytkowania ziemi, produkcji rolniczej, skupu i cen produktów rolnych oraz środków produkcji w rolnictwie. Tablice przeglądowe prezentują dane wojewódzkie w retrospekcji od 2002 r., a szczegółowe ujmują dane odnoszące się do 2013 r. W niektórych przypadkach, ze względu na dostępność danych, przedstawione informacje dotyczą 2012 r. W ujęciu miesięcznym opublikowano ceny wolnorynkowe i relacje cen produktów rolnych, co pozwala na śledzenie sezonowych zmian koniunktury w rolnictwie.

Uzupełnieniem formy tekstowej i tabelarycznej są wykresy podkreślające specyficzne cechy i zaobserwowane prawidłowości zachodzące w procesie wytwarzania żywności i jej zagospodarowania. Publikacja zawiera najistotniejsze dane dla scharakteryzowania przedstawionego w tytule tematu. Bardziej szczegółowe informacje dotyczące rolnictwa na Lubelszczyźnie mogą Państwo uzyskać w Urzędzie Statystycznym w Lublinie lub na jego stronie internetowej (<http://lublin.stat.gov.pl/>).

Mam nadzieję, iż przygotowane przez nas opracowanie będzie dla Państwa przydatnym źródłem wiedzy o stanie i kierunkach zmian jakie zaszły w rolnictwie na terenie województwa lubelskiego w ciągu ostatnich lat.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Lublinie

dr Krzysztof Markowski

Lublin, lipiec 2014 r.

PREFACE

Lubelskie voivodship is a region with significant role of agricultural sector. Favorable conditions for agricultural activities are determined primarily by advantageous soil and climate factors, and a large share of agricultural land. Lubelskie is the leader of many agricultural and horticultural crops, among which are: raspberries, currants, and gooseberry.

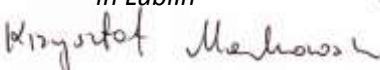
Thorough knowledge on situation in agriculture in lubelskie voivodship is essential for conducting economic activity as well as representatives of regional and local authorities. To meet the expectations and interest in statistical information on agriculture in the lubelskie voivodship, workers of Statistical Office in Lublin prepared a publication "Agriculture in lubelskie voivodship in 2013". The scope of the information relates to publications issued by our Office in previous years and consists of three parts: methodical, analytical and tabular part.

Detailed definitions and terms used in the study were presented and explained in the methodical part. In turn, in the analytical part, divided into thematic sections, the major developments and trends in agriculture of lubelskie voivodship were discussed in details. Tabular part include data on: land use, agricultural production, procurement and prices of agricultural products and means of production in agriculture. Review tables present data in retrospection from 2002, and the detailed capture data relating to 2013. In some cases, due to the availability of data, the information relate to 2012. Free-market prices and price relations in agricultural products were published monthly, which allows to track seasonal changes in economic conditions in agriculture.

Complemented by text and tabular form are graphs highlighting the specific features and the observed regularities in the process of food preparation and its management. The publication contains the most relevant data for the characterization presented in the title of the topic. More detailed information can be obtained from the Statistical Office as well as on the website (<http://lublin.stat.gov.pl/>).

I hope that prepared compilation will be a useful source of information regarding the status and the changes that took place in agriculture in the lubelskie voivodship in recent years.

*Director
of Statistical Office
in Lublin*

Krzysztof Markowski, Ph.D.

Lublin, July 2014

SPIS TREŚCI

TABLE OF CONTENTS

		Str.
		<i>Page</i>
Przedmowa	<i>Preface</i>	3-4
Uwagi metodyczne.....	<i>Methodical notes</i>	9
Wyniki badań- synteza	<i>Results of research – synthesis</i>	14
		Tabl.
		<i>Table</i>
		Str.
		<i>Page</i>
TABLICE STATYSTYCZNE	STATISTICAL TABLES	
TABLICE PRZEGLĄDOWE		REVIEW TABLES
Użytkowanie gruntów.....	<i>Land use</i>	1 45
Produkcja roślinna	<i>Crop production</i>	2 45
Pogłowie zwierząt gospodarskich.....	<i>Livestock</i>	3 48
Produkcja żywca rzeźnego i produktów pochodzenia zwierzęcego	<i>Production of animals for slaughter and products of animals origin</i>	4 48
Skup ważniejszych produktów rolnych.....	<i>Procurement of major agricultural products</i>	5 49
Ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	<i>Procurement prices of major agricultural products</i>	6 51
Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych	<i>Consumption of fertilizers</i>	7 51
Województwo lubelskie na tle innych województw w 2013 r.....	<i>Lubelskie voivodship on the background of the other voivodships in 2013</i>	8 52
Lokata województwa lubelskiego na tle innych województw w 2013 r.	<i>Locate of lubelskie voivodship on the background of the other voivodships in 2013</i>	9 56
DANE WOJEWÓDZKIE		VOIVODSHIP DATA
Dynamika produkcji rolniczej w 2012 r.	<i>Dynamics of agricultural output in 2012</i>	10 58
Struktura globalnej produkcji rolniczej w 2012 r.	<i>Structure of gross agricultural output in 2012</i>	11 58
Użytkowanie gruntów w 2013 r.....	<i>Land use in 2013</i>	12 59
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2013 r.	<i>Land use in agricultural farms by area groups of agricultural land in 2013</i>	13 60

TABLICE STATYSTYCZNE	STATISTICAL TABLES	Tabl. Table	Str. Page
Liczba gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne według grup obszarowych użytków rolnych w 2013 r.	<i>Number of agricultural farms owning agricultural land by area groups of agricultural land in 2013.....</i>	14	61
Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne według grup obszarowych użytków rolnych w 2013 r.	<i>Average area of agricultural farms owning agricultural land by area groups of agricultural land in 2013.....</i>	15	62
Powierzchnia zasiewów wybranych upraw według grup obszarowych użytków rolnych w 2013 r.	<i>Sown area of selected crops by area groups of agricultural land in 2013.....</i>	16	63
Ceny użytków rolnych w 2013 r.....	<i>Price of agricultural land in 2013.....</i>	17	64
Powierzchnia zasiewów podstawowych upraw w 2013 r.	<i>Sown area of main crops in 2013.....</i>	18	65
Plony podstawowych upraw w 2013 r.....	<i>Yields of main crops in 2013.....</i>	19	67
Zbiory podstawowych upraw w 2013 r.	<i>Production of main crops in 2013.....</i>	20	69
Powierzchnia, plony i zbiory warzyw gruntowych w 2013 r.....	<i>Area, yields and production of ground vegetables in 2013.....</i>	21	71
Powierzchnia uprawy drzew, krzewów owocowych, plantacji jagodowych i leszczyny, plony i zbiory owoców w 2013 r.	<i>Cultivated area of fruit trees, berry plantations and hazelnuts, yields and production of fruit in 2013.....</i>	22	72
Liczba drzew owocujących, powierzchnia i zbiory jabłek według odmian w 2013 r.	<i>Number of fruiting trees, area and production of apples by types in 2013.....</i>	23	75
Powierzchnia, plony i zbiory siana z łąk trwałych w 2013 r.	<i>Area, yields and production of hay from permanent meadows in 2013.....</i>	24	75
Użytkowanie łąk trwałych w 2013 r.....	<i>Use of permanent meadows in 2013.....</i>	25	76
Zbiory pasz dodatkowych w 2013 r.....	<i>Production of supplementary feed in 2013...</i>	26	77
Powierzchnia paszowa w 2013 r.....	<i>Feed area in 2013.....</i>	27	77
Pogłowie zwierząt gospodarskich w 2013 r...	<i>Livestock in 2013.....</i>	28	77
Pogłowie bydła w 2013 r.	<i>Cattle stock in 2013.....</i>	29	78
Pogłowie trzody chlewnej w 2013 r.....	<i>Pigs stock in 2013.....</i>	30	79
Pogłowie drobiu w 2013 r.....	<i>Poultry stock in 2013.....</i>	31	79
Pogłowie owiec, koni, kóz w 2013 r.....	<i>Sheep, horses, goats stock in 2013.....</i>	32	80
Produkcja żywca rzeźnego w 2012 r.....	<i>Production of animals for slaughter in 2012.....</i>	33	80
Produkcja mięsa i podrobów w wadze żywej w 2012 r.	<i>Production of meat and pluck in live weight in 2012.....</i>	34	80
Produkcja mięsa i podrobów w wadze bitej ciepłej w 2012 r.....	<i>Production of meat and pluck in post-slaughter weight in 2012.....</i>	35	81

		Tabl. Table	Str. Page
TABLICE STATYSTYCZNE	STATISTICAL TABLES		
Produkcja mleka, jaj, wełny i miodu w 2012 r.	<i>Production of milk, eggs, wool and honey in 2012</i>	36	81
Wartość skupu produktów rolnych według sektorów i form własności w 2013 r.	<i>Procurement value of agricultural products by sectors and forms of ownership in 2013</i>	37	82
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych w 2013 r.	<i>Procurement value of main agricultural products in 2013</i>	38	82
Skup ważniejszych produktów rolnych w 2013 r.	<i>Procurement of main agricultural products in 2013</i>	39	83
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych w 2013 r.	<i>Average procurement prices of main agricultural products in 2013</i>	40	86
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach według miesięcy w 2013 r.	<i>Average prices received by farmers on marketplaces by months in 2013.....</i>	41	88
Relacje cen w rolnictwie według miesięcy w 2013 r.	<i>Relations of prices in agriculture by month in 2013</i>	42	88
Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik według sektorów i form własności w roku gospodarczym 2012/2013.....	<i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient by sectors and forms of ownership in 2012/2013 farming year</i>	43	89
Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w roku gospodarczym 2012/2013	<i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land in 2012/2013 farming years.....</i>	44	89
			Str. Page
WYKRESY I KARTOGRAMY	CHARTS AND MAPS		
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w województwie lubelskim w 2013 r.	<i>Land use in farms in lubelskie voivodship in 2013</i>		18
Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w województwie lubelskim....	<i>Quality of agricultural production area index in lubelskie voivodship.....</i>		19
Struktura gospodarstw rolnych i ich powierzchni według grup obszarowych użytków rolnych w 2013 r.....	<i>Structure of agricultural farms and their area by area groups of agricultural land in 2013</i>		20
Powierzchnia zasiewów (zasadzeń) wybranych upraw w województwie lubelskim	<i>Sown (planted) area of selected crops in lubelskie voivodship</i>		22
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie lubelskim.....	<i>Yields and production of basic cereals in lubelskie voivodship</i>		24
Zbiory wybranych zbóż w województwie lubelskim	<i>Production of selected cereals in lubelskie voivodship</i>		25

WYKRESY I KARTOGRAMY	<i>CHARTS AND MAPS</i>	Str. Page
Zbiory wybranych warzyw i owoców w województwie lubelskim.....	<i>Production of selected vegetables and fruits in lubelskie voivodship.....</i>	26
Struktura zbiorów jabłek według odmian w województwie lubelskim.....	<i>Structure of apple production by types in lubelskie voivodship.....</i>	28
Struktura zbiorów owoców z krzewów i plantacji jagodowych w 2013 r.	<i>Structure of production of berry plantations in 2013.....</i>	29
Produkcja roślinna według województw w 2013 r.	<i>Agricultural production by voivodship in 2013.....</i>	30
Pogłowie bydła i krów w województwie lubelskim	<i>Cattle and cows stock in lubelskie voivodship.....</i>	34
Pogłowie trzody chlewnej i loch w województwie lubelskim	<i>Pigs and sows stock in lubelskie voivodship..</i>	35
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta w województwie lubelskim	<i>Relation of procurement prices of pigs to market prices of rye in lubelskie voivodship.....</i>	36
Pogłowie zwierząt gospodarskich według województw w 2013 r.	<i>Livestock by voivodship in 2013.....</i>	38
Skup wybranych ziemiopłodów w województwie lubelskim	<i>Procurement of selected crops in lubelskie voivodship.....</i>	40
Przeciętne ceny skupu zbóż w 2013 r.	<i>Average procurement prices of cereals in 2013.....</i>	41
Przeciętne ceny skupu żywca w 2013 r.	<i>Average procurement prices of animals for slaughter in 2013.....</i>	41
Przeciętne ceny zbóż i ziemniaków według miesięcy w województwie lubelskim	<i>Average prices of cereals and potatoes by month in lubelskie voivodship.....</i>	42
Przeciętne ceny skupu żywca i mleka według miesięcy w województwie lubelskim ...	<i>Average procurement prices of animals for slaughter and milk by month in lubelskie voivodship.....</i>	42
Zużycie nawozów mineralnych według województw w roku gospodarczym 2012/2013	<i>Consumption of fertilizers by voivodship in farming year 2012/2013.....</i>	43
Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze w latach gospodarczych w województwie lubelskim	<i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land in good agricultural condition in farming years in lubelskie voivodship.....</i>	44

UWAGI METODYCZNE

Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, badań reprezentacyjnych i spisów rolniczych oraz szacunków produkcji upraw rolnych i ogrodniczych uzyskanych w oparciu o oceny i ekspertyzy terenowych rzeczoznawców GUS.

Uwaga

W związku z wprowadzaniem od 2010 r. stopniowych zmian metodologii badań rolniczych, mających na celu dostosowanie do standardów unijnych oraz uwzględnienie przemian dokonujących się w polskim rolnictwie, a także szersze wykorzystanie źródeł administracyjnych zmianie uległa definicja gospodarstwa rolnego. Zgodnie z obowiązującą definicją badaniem nie objęto jednostek posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz jednostek posiadaczy użytków rolnych o powierzchni poniżej 1 ha prowadzących działalność rolniczą o małej skali.

Gospodarstwo rolne – to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Gospodarstwo rolne osoby fizycznej (gospodarstwo indywidualne) - to gospodarstwo użytkowane przez osobę fizyczną o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych (UR) lub gospodarstwo poniżej 1 ha UR (w tym nieposiadające użytków rolnych), jeżeli spełnia co najmniej jeden z poniższych progów:

- ✓ 0,5 ha dla: plantacji drzew owocowych, plantacji krzewów owocowych, warzyw gruntowych, truskawek gruntowych, chmielu,
- ✓ 0,3 ha szkótek sadowniczych i ozdobnych,
- ✓ 0,1 ha dla: warzyw pod osłonami, truskawek pod osłonami, kwiatów i roślin ozdobnych pod osłonami, tytoniu,
- ✓ 25 m² grzybów jadalnych,
- ✓ 10 szt. bydła ogółem,
- ✓ 5 szt. krów,
- ✓ 50 szt. świń ogółem,
- ✓ 10 szt. loch,
- ✓ 20 szt. dla: owiec ogółem, kóz ogółem,
- ✓ 100 szt. drobiu ogółem,
- ✓ 5 szt. koni ogółem,
- ✓ 50 szt. samic królików,
- ✓ 5 szt. samic pozostałych zwierząt futerkowych,
- ✓ 10 szt. dzikich zwierząt (np. dziki, sarny, daniele) utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa,
- ✓ 20 pni pszczelich

lub niezależnie od ww. progów jest gospodarstwem ekologicznym.

Powierzchnia gruntów ogółem oznacza łączną powierzchnię użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania - własnych, dzierżawionych

(na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel itp.), wspólnych w części przypadającej użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.

Użytki rolne ogółem to powierzchnia:

- użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami, spełniające wymogi rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie minimalnych norm. (Dz. U. Nr 39, poz. 211) z późniejszymi zmianami, na którą składają się:
 - łąki trwałe,
 - pastwiska trwałe,
 - uprawy trwałe, w tym sady,
 - ogrody przydomowe (bez powierzchni przeznaczonej na rekreację),
 - zasiewy (z wyłączeniem upraw trwałych i ogrodów przydomowych),
 - grunty ugorowane (łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny),
- użytków rolnych pozostałych (użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze rolnej w dniu 1 czerwca 2013 r.).

Łąki trwałe to grunty pokryte trwale trawami (tj. co najmniej 5 lat), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hal i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, ale zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.

Pastwiska trwałe to grunty pokryte trwale trawami (tj. co najmniej 5 lat), które z zasady nie są koszone, lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z pastwiskami trwałymi niewykorzystywanymi do celów produkcyjnych oraz z ekstensywnie wypasanymi pastwiskami położonymi na terenie pagórkowatym lub na znacznej wysokości, na glebach niskiej klasy, na których nie stosuje się nawożenia, podsiwów, melioracji itp.).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia sadów, szkótek drzew i krzewów owocowych, szkótek drzew i krzewów ozdobnych, szkótek drzew leśnych do celów handlowych, wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, innych gruntowych upraw trwałych, w tym tarniny, derenia i choinek bożonarodzeniowych, a także upraw trwałych pod osłonami.

Sady to plantacje drzew owocowych, krzewów owocowych i upraw jagodowych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z plantacjami leszczyny, malin, winorośli) rosnące w zwartym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

Ogrody przydomowe to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa. Obejmuje powierzchnię upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie w gospodarstwie domowym użytkownika gospodarstwa rolnego. Sporadycznie nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane. Ogród przydomowy może obejmować zarówno uprawy rolne i ogrodnicze jednoroczne, jak i uprawy wieloletnie. Do ogrodów przydomowych

nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Grunty ugorowane to grunty niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Zaliczamy tu grunty zarówno uprawione, jak i nieuprawione (np. gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha) do płatności obszarowych, a także powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone). Do gruntów ugorowanych nie zaliczono gruntów przygotowanych pod zasiewy (np. warzyw), które do 1 czerwca 2013 r. były nieobsiane lub nieobsadzone.

Lasy i grunty leśne to powierzchnia o wielkości co najmniej 0,10 ha, pokryta roślinnością leśną (zalesiona) lub przejściowo jej pozbawiona (nie zalesiona) oraz grunty związane z gospodarką leśną. Uwzględnia się tu powierzchnię szkółek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe), a także powierzchnię drzew i krzewów szybkorosnących prowadzonych na użytkach rolnych (np. wierzba energetyczna).

Pozostałe grunty to grunty pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnia wód śródlądowych (własnych i dzierzawionych), rowów melioracyjnych, powierzchnia porośnięta wikliną w stanie naturalnym, powierzchnia terenów bagiennych, powierzchnia innych gruntów (torfowiska, żwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych) oraz powierzchnia przeznaczona do rekreacji (np. zlokalizowana wokół domu, pól golfowych itp.). Do pozostałych gruntów zalicza się także powierzchnię gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo, jeżeli grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego, np. grunty rolne przeznaczone pod budowę drogi, supermarketu.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty roślinne (zbiory danego roku),
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłównia zwierząt gospodarskich (stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczamy bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych (jednakowych dla wszystkich województw) przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu) z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach oraz dopłat bezpośrednich Agencji Rynku Rolnego do cen skupu pszenicy i żyta prowadzonego w ramach działań interwencyjnych.

Końcowa produkcja rolnicza jest sumą wartości produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu pogłównia zwierząt gospodarskich. Produkcja końcowa, w odróżnieniu

od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np.: pasz, materiału siewnego, obornika.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym (z wyłączeniem upraw trwałych i w ogrodach przydomowych).

Dane o powierzchni zasiewów dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym.

Do grupy „**zboż ogółem**” zaliczono zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i pozostałe zbożowe (amarantus, kanar, żyto stuletnie itp.).

W grupie „**zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi**” ujęto zboża podstawowe (pszenica, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto) oraz powierzchnię zasiewów mieszanek zbożowych ozimych i jarych.

Grupa „**przemysłowe**” obejmuje buraki cukrowe, rzepak i rzepik, len (łącznie z lnem oleistym), konopie oraz tytoń.

Do grupy „**strączkowych jadalnych**” zaliczono groch, fasolę, bób oraz inne strączkowe jadalne (np. ciecierzycę) uprawiane na ziarno. Powierzchnię zasianą grochem, fasolą, bobem itp. przewidzianą do zbioru w stanie niedojrzałym zaliczono do warzyw gruntowych.

Grupa „**pastewne**” obejmuje uprawy okopowych pastewnych, strączkowych pastewnych łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno i zielonkę, kukurydzę na zielonkę, motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy na nasiona i zielonkę (bez upraw przeznaczonych na nawozy zielone).

Grupa „**pozostałe**” obejmuje warzywa gruntowe, truskawki i poziomki gruntowe, uprawy nasienne, kwiaty i rośliny ozdobne gruntowe, pozostałe przemysłowe (np. krokosz barwierski, zioła dla przemysłu kosmetycznego, uprawy wieloletnie na cele energetyczne), słonecznik na ziarno, soję, inne oleiste (nie uwzględnione w grupie „przemysłowe”), chmiel, zioła i przyprawy, cykorię, a także uprawy pod osłonami (bez upraw trwałych pod osłonami) oraz pozostałe uprawy .

Do **warzyw** zaliczono: kapustę głowiastą (wczesną i późną, białą, czerwoną i włoską), cebulę, marchew jadalną, buraki ćwikłowe, ogórki, pomidory, kalafior (wczesne i późne), warzywa pozostałe (pietruszkę, selery, pory, brukselkę, szczaw, szpinak, sałatę, rzodkiewkę, chrzan, rabarbar, skorzonę, kalarepę, czosnek, dynię, szparagi, brokuły, kapustę pekińską, cykorię liściastą itp.). Grupa ta obejmuje również groch i bób zebrany w stanie niedojrzałym (zielonym), fasolę szparagową, z której zebrano niedojrzałe strąki oraz kukurydzę z przeznaczeniem na zbiór kolb w stanie niedojrzałym, a także rozsady warzyw gruntowych na potrzeby własne gospodarstwa.

Powierzchnia uprawy „**warzyw gruntowych**” to łączna powierzchnia warzyw uprawianych w gruncie lub z zastosowaniem przykrycia upraw niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie) okresowo bądź na stałe w danym sezonie wegetacji. Do powierzchni warzyw gruntowych zaliczono także powierzchnię planowaną do obsiania lub obsadzenia po 1 czerwca 2013 r. pod zbiory warzyw w 2013 r.

Powierzchnia uprawy „**truskawek**” to powierzchnia zasadzona truskawkami i poziomkami (łącznie z nowymi, wiosennymi nasadzeniami) w gruncie i pod niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie). Nie uwzględniono tu powierzchni przygotowanej do nasadzeń jesiennych oraz powierzchni plantacji truskawek przeznaczonych na sadzonki (którą ujęto w grupie „pozostałe”).

Powierzchnię uprawy ziemniaków, warzyw gruntowych, truskawek i poziomek gruntowych oraz grupy „pozostałych upraw” od 2007 r. podaje się bez powierzchni w ogrodach przydomowych, która zgodnie z klasyfikacją UE jest odrębną pozycją wyszczególnioną w użytkowaniu gruntów.

Dane o **połtowiu zwierząt gospodarskich** opracowano na podstawie sprawozdawczości statystycznej z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek z udziałem sektora publicznego i prywatnego oraz wyników badań reprezentacyjnych w gospodarstwach indywidualnych przeprowadzonych w przypadku trzody chlewnej w lipcu oraz bydła, owiec i koni w czerwcu. Badaniu podlegały zwierzęta gospodarskie, które znajdowały się w gospodarstwie rolnym oraz zwierzęta wysłane na redyki, wypasy i do baczek. Rejestrowane były wszystkie zwierzęta, tj. zarówno stanowiące własność użytkownika gospodarstwa rolnego lub członków jego gospodarstwa domowego, jak również zwierzęta przetrzymywane czasowo lub stale w gospodarstwie, tj. przyjęte na wychów, opas itp., niezależnie od tego, czy przyjęto je od gospodarstw indywidualnych, czy od jednostek państwowych, spółdzielczych, spółek. Wyjątek stanowiły pnie pszczele, które były spisywane u ich właściciela niezależnie od tego w jakim miejscu się znajdowały.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** dotyczą skupu zwierząt rzeźnych (pomniejszonego o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaży targowiskowej oraz uboju z przeznaczeniem na spożycie. Produkcję żywca rzeźnego podaje się:

- „w wadze żywej”, tj. według wagi zwierząt rzeźnych przed ubojem,
- „w wadze bitej ciepłej” (wbc), tj. w przeliczeniu na mięso (masę mięsno-kostną) łącznie z tłuszczami i podrobami za pomocą współczynników określających poubojową wydajność poszczególnych gatunków zwierząt.

Produkcja żywca rzeźnego liczona jest dla roku poprzedzającego rok badany.

Dane o produkcji i skupie **mleka i jaj** dotyczą: mleka krowiego i jaj kurzych konsumpcyjnych i wylęgowych.

Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

Ceny skupu są cenami przeciętnymi obliczonymi jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów rolnych skupionych w danym okresie przez podmioty gospodarcze prowadzące skup bezpośrednio od producentów.

Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są wyniki badań prowadzonych przez ankieterów US.

Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2012/2013 oznacza okres od 1 VII 2012 r. do 30 VI 2013 r.).

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

WYNIKI BADAŃ - SYNTEZA

I. WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Warunki termiczno-wilgotnościowe w okresie późnego lata i wczesnej jesieni 2012 r., a więc w okresie siewów upraw ozimych, były niekorzystne dla kiełkowania i wzrostu roślin, zwłaszcza w zachodniej i północnej części województwa, gdzie niedobór wilgoci był największy. Wskutek suszy glebowej większość ozimin zasiano w terminie opóźnionym, wstrzymane zostały również jesienne prace polowe pod wiosenne zasiewy.

Warunki wegetacji roślin zimą 2012/2013 były lepsze niż rok wcześniej, na co wskazały badania monolitów glebowych wykonane w końcu lutego 2013 r. Rośliny ozime – zboża i rzepak nie ucierpiały wskutek wymrożenia lub innych niekorzystnych zjawisk pogodowych.

Tabl. 1. **Charakterystyki meteorologiczne**

WYSZCZE- GÓLNIENIE	Temperatura powietrza w °C					Opady atmosferyczne		
	średnia	odchylenie średniej temperatu- ry od nor- my ^a	maksymalna	minimalna	minimalna przy gruncie	suma w mm	% normy ^a	liczba dni z opadem
Lublin								
2012 r.								
Październik.	7,7	0,1	21,2	-4,8	-6,8	87,1	200	17
Listopad	5,2	3,1	13,3	-2,0	-2,6	24,0	66	10
Grudzień	-4,0	-2,7	5,2	-14,2	-16,7	28,2	77	16
2013 r.								
Styczeń.....	-4,1	-1,0	5,3	-18,8	-19,2	61,6	230	21
Luty	-1,3	0,7	5,2	-9,1	-13,4	34,0	130	11
Marzec	-2,5	-4,3	12,4	-16,3	-17,3	54,7	185	17
Kwiecień.....	7,9	0,5	25,1	-6,3	-8,8	46,4	108	12
Maj.....	14,8	1,7	26,1	4,6	2,2	105,6	189	11
Czerwiec.....	17,8	2,0	30,9	9,1	7,7	113,1	159	18
Lipiec.....	18,5	1,2	34,1	7,5	6,7	88,0	116	8
Sierpień.....	18,6	1,6	35,1	7,7	4,8	17,3	25	7
Wrzesień....	11,5	-1,1	23,7	-0,3	-2,1	41,2	70	20
Październik.	9,8	2,2	21,5	-2,6	-5,1	6,7	15	6
Listopad	5,1	3,0	15,5	-4,9	-5,6	62,6	171	12
Grudzień	1,3	2,6	10,6	-5,5	-7,8	18,7	51	14

Tabl. 1. Charakterystyki meteorologiczne (dok.)

WYSZCZE- GÓLNIENIE	Temperatura powietrza w °C					Opady atmosferyczne		
	średnia	odchylenie średniej temperatu- ry od nor- my ^a	maksymalna	minimalna	minimalna przy gruncie	suma w mm	% normy ^a	liczba dni z opadem
Terespol								
2012 r.								
Październik.	7,6	0,0	19,9	-4,0	-7,1	75,3	200	17
Listopad	5,2	3,0	12,7	-3,2	-5,4	24,5	73	17
Grudzień	-4,2	-3,0	7,0	-19,4	-24,1	32,3	97	17
2013 r.								
Styczeń.....	-4,2	-1,1	5,3	-21,8	-30,3	55,1	238	20
Luty	-0,6	1,6	5,6	-12,1	-18,8	28,8	135	14
Marzec	-2,4	-4,2	12,3	-14,3	-20,8	36,8	143	11
Kwiecień.....	8,1	0,3	26,0	-6,2	-11,3	60,3	161	13
Maj.....	16,2	2,5	28,3	5,6	1,0	103,2	201	12
Czerwiec.....	18,5	2,1	30,6	9,1	6,1	71,0	113	17
Lipiec.....	18,9	1,1	33,1	8,1	4,1	32,6	46	9
Sierpień.....	18,4	1,1	33,9	4,5	1,0	12,5	20	6
Wrzesień	11,7	-0,9	24,4	-1,4	-3,2	115,3	218	20
Październik.	9,6	2,0	20,4	-2,9	-6,4	17,4	46	13
Listopad	5,5	3,3	16,0	-7,5	-10,5	47,0	140	15
Grudzień	1,3	2,5	8,4	-5,3	-7,8	18,6	56	13
Włodawa								
2012 r.								
Październik.	7,7	0,1	20,9	-4,0	-7,0	62,7	165	16
Listopad	5,1	3,0	13,6	-3,2	-5,2	18,5	57	13
Grudzień	-4,5	-3,2	5,2	-20,0	-24,4	27,9	89	17
2013 r.								
Styczeń.....	-4,2	-0,9	5,3	-20,2	-28,0	61,5	275	22
Luty	-0,7	1,6	5,6	-12,3	-19,1	25,9	132	12
Marzec	-2,4	-4,1	12,4	-17,2	-22,7	33,1	128	12
Kwiecień.....	8,1	0,5	26,8	-6,9	-10,8	51,9	135	10
Maj.....	15,9	2,4	28,4	6,0	2,9	127,0	250	11
Czerwiec.....	18,2	1,9	30,3	9,9	7,6	101,5	152	14
Lipiec.....	18,9	1,1	31,8	8,7	8,0	76,2	98	9
Sierpień.....	18,7	1,4	33,3	6,4	3,2	14,9	27	5
Wrzesień	11,6	-1,1	24,0	-0,9	-3,5	82,3	147	16
Październik.	9,8	2,2	20,9	-2,6	-5,3	8,8	23	7
Listopad	5,4	3,3	16,0	-5,3	-7,7	66,4	204	11
Grudzień	0,9	2,2	8,6	-5,4	-7,1	18,1	57	11

^a Wartości odniesiono do norm z lat 1971-2000.

Wiosna 2013 r. charakteryzowała się dostateczną dla wegetacji roślin ilością ciepła oraz wilgotnością gleby. Rzeczoznawcy rolni ocenili stan zbóż jako dobry, zaobserwowano jednak duże nasilenie chorób grzybowych w przypadku ozimin. Ocena kwitnienia drzew owocowych była lepsza niż przed rokiem i dotyczyła zwłaszcza dominujących w strukturze zbiorów jabłoni, których kwitnienie było o 0,5 stopnia kwalifikacyjnego wyższe. Kwitnienie drzew owocowych i krzewów było opóźnione, ale długie i obfite, co sprzyjało dobremu plonowaniu. Duża ilość opadów powodowała nasilenie chorób grzybowych.

W okresie żniw notowano wyższe niż przeciętna wieloletnia temperatury powietrza oraz znaczny deficyt opadów. Czynniki te wpłynęły negatywnie na większość gatunków roślin uprawnych. Brak opadów pogorszył warunki przygotowania gleby pod oziminy i utrudniał siewy poplonów. Z tego powodu część plantacji rzepaku ozimego została wysiana w terminie opóźnionym oraz pogorszył się stan roślin okopowych (ziemniaków i buraków cukrowych). Mimo opadów, we wrześniu 2013 r. nadal utrzymywał się deficyt wody w glebie. Notowano opóźnienia siewu rzepaku ozimego, a uprawy siane w terminach agrotechnicznych wschodziły z opóźnieniem i nierównomiernie. Ciepła pogoda sprzyjała żerowaniu mszyc, co powodowało rozprzestrzenianie się chorób wirusowych na oziminach.

II. PRODUKCJA ROLNICZA W 2012 R.

Globalna produkcja rolnicza w 2012 r. w porównaniu z rokiem poprzednim była mniejsza o 2,3% (w cenach stałych), przy czym produkcja roślinna zwiększyła się o 0,4%, a zwierzęca zmniejszyła o 7,8%. O możliwościach produkcyjnych rolnictwa w województwie decydowały gospodarstwa indywidualne, które wytworzyły 97,4% globalnej produkcji rolniczej. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych produkcja globalna zwiększyła się o 0,7%.

W 2012 r. w stosunku do 2011 r. odnotowano niższą wartość produkcji (w cenach bieżących) ziemniaków (o 13,3%), strączkowych jadalnych (o 5,2%), upraw pastewnych (o 3,0%). Z kolei wzrosła wartość produkcji roślin przemysłowych (o 4,6%), owoców (o 1,7%), warzyw (o 1,4%) i zbóż (o 0,6%). Globalna produkcja żywca rzeźnego zmniejszyła się w odniesieniu do 2011 r. o 10,2% (w cenach bieżących), a mleka krowiego zwiększyła o 2,7%.

Końcowa produkcja rolnicza w 2012 r. w porównaniu z 2011 r. (w cenach stałych) zmniejszyła się o 2,9%, przy czym produkcja zwierzęca zmniejszyła o 7,8%, a roślinna wzrosła o 0,6%. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych końcowa produkcja rolnicza była wyższa o 0,1% od uzyskanej w 2011 r.

Tabl. 2. **Dynamika globalnej produkcji rolniczej^a w województwie lubelskim**
(2009 r. = 100)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Ogółem	138,5	132,9	97,7
produkcja roślinna.....	162,4	142,8	100,4
w tym:			
zboża	60,2	190,5	100,6
przemysłowe	94,8	146,4	104,6
warzywa	114,2	102,4	101,4
owoce	99,6	154,7	101,7
produkcja zwierzęca.....	110,8	116,1	92,2
w tym:			
żywiec rzeźny	115,9	114,9	89,8
mleko krowie	79,4	127,4	102,7

a Ceny bieżące.

Wartość **towarowej produkcji rolniczej** mierzona sprzedażą produktów rolnych w skupie i na targowiskach zmniejszyła się w porównaniu z 2011 r. o 0,3% (w cenach stałych), a przeliczona na 1 ha użytków rolnych była wyższa od uzyskanej rok wcześniej o 2,8%. Gospodarstwa indywidualne sprzedały „na rynek” produkty rolne stanowiące 97,4% towarowej produkcji rolniczej wytworzonej w województwie.

Tabl. 3. **Udział produkcji towarowej w globalnej produkcji rolniczej w województwie lubelskim**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012
	w %			
Ogółem	62,6	67,5	69,2	67,3
w tym gospodarstwa indywidualne	61,6	66,8	68,9	67,3

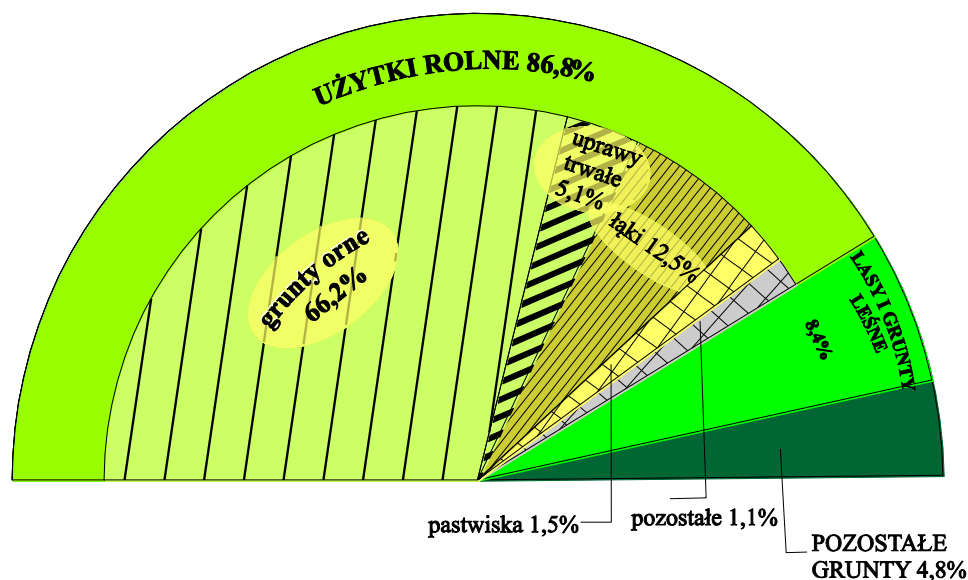
Udział produkcji towarowej w globalnej produkcji rolniczej w 2012 r. zmniejszył się o 1,9 p. proc. w stosunku do 2011 r. (w gospodarstwach indywidualnych o 1,6 p. proc.) i wyniósł 67,3%.

III. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

Województwo lubelskie należy do największych pod względem powierzchni regionów. Według granic administracyjnych zajmowało powierzchnię 2512,2 tys. ha i po tym względem było na 3 miejscu wśród 16 województw (po mazowieckim i wielkopolskim). W posiadaniu gospodarstw rolnych było 1584,4 tys. ha, tj. o 2,0% mniej niż rok wcześniej. Z tej wielkości na użytki rolne przypadało 1375,7 tys. ha, co stanowiło 9,5% areалу krajowego i dawało 3 miejsce w kraju pod tym względem. O rolniczym charakterze województwa świadczy między innymi dużo wyższy niż w kraju udział użytków rolnych w relacji do powierzchni ogółem. Na powierzchnię użytków rolnych składało się:

- 1345,8 tys. ha użytków rolnych w dobrej kulturze,
- 996,0 tys. ha gruntów ornych,
- 75,9 tys. ha sadów,
- 197,0 tys. ha łąk trwałych,
- 20,8 tys. ha pastwisk trwałych.

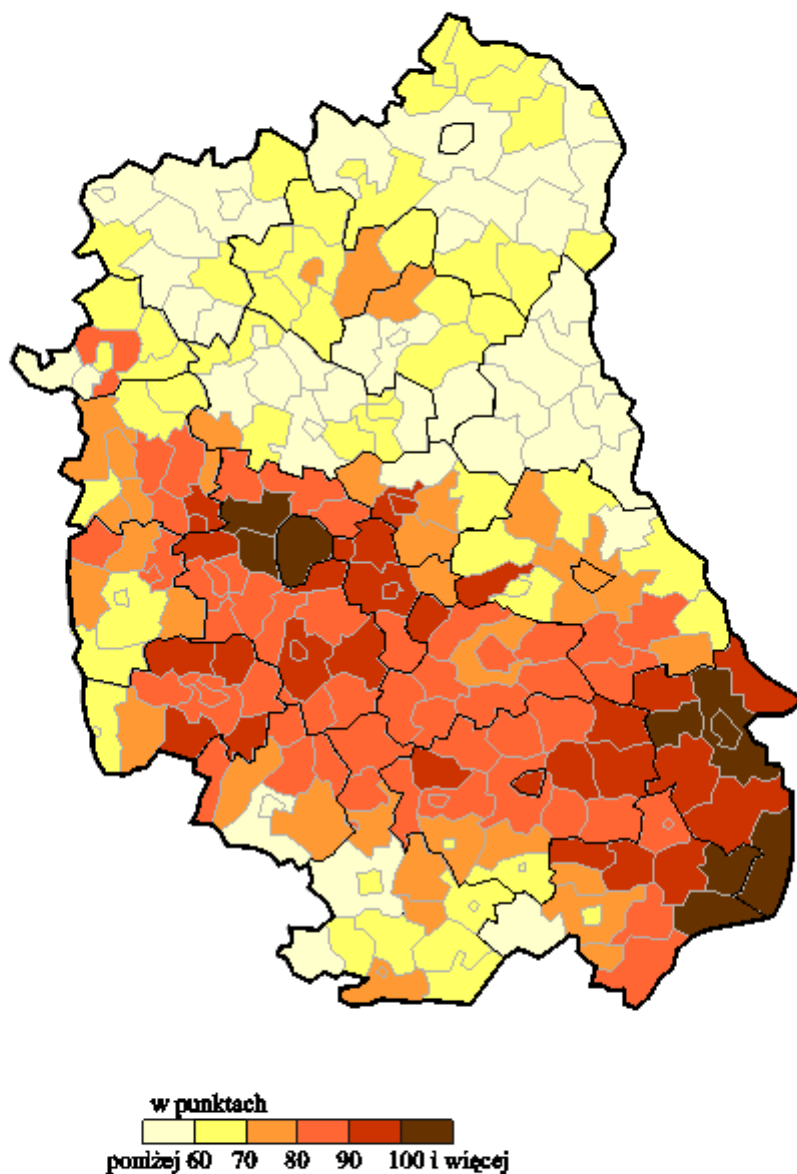
UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM W 2013 R.

W województwie lubelskim na gospodarstwa indywidualne przypadało:

- 97,4% użytków rolnych,
- 97,2% użytków rolnych pod zasiewami,
- 98,9% gruntów ugorowanych,
- 99,0% upraw trwałych,
- 97,6% łąk trwałych,
- 94,5% pastwisk trwałych.

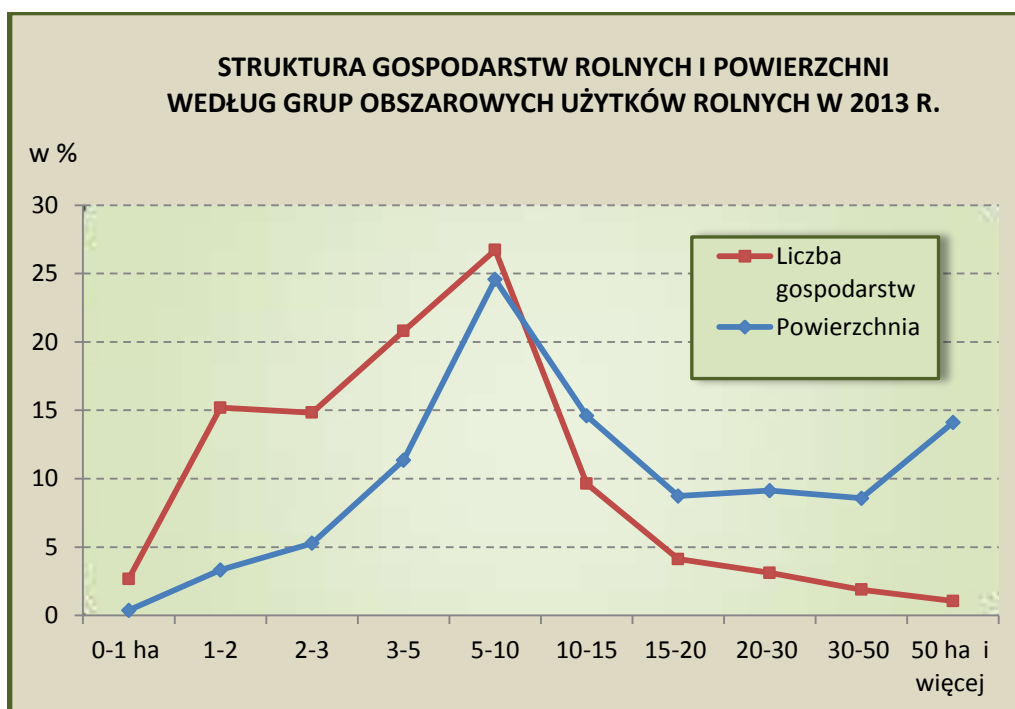
**OGÓLNY WSKAŹNIK JAKOŚCI ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ
WEDŁUG GMIN W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM**

Źródło: Praca zespołowa pod kierunkiem prof. dr Tadeusza Witka: Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej Polski według gmin, IUNG Puławy, 1993.

Potencjał przyrodniczy województwa lubelskiego jest znacznie korzystniejszy w porównaniu do innych regionów w kraju. **Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej** w województwie lubelskim wyniósł 74,1 pkt według skali IUNG w Puławach (w kraju 66,6 pkt) i był jednym z najwyższych w Polsce (po województwach opolskim i dolnośląskim). Najlepsze gleby pod względem przydatności dla rolnictwa występują na południowo-wschodnich krańcach województwa (gminy: Dołho-

byczów, Hrubieszów, Mircze, Telatyn, Trzeszczany) oraz w okolicach Lublina, Konopnicy i Jastkowa, natomiast najgorsze w północnej części województwa (powiaty: bialski, włodawski, łukowski, lubartowski).

Gospodarstwa rolne w województwie lubelskim charakteryzują się znacznym rozdrobieniem. Ponad jedną czwartą wszystkich gospodarstw stanowiły jednostki o powierzchni 5-10 ha użytków rolnych. Z kolei największe gospodarstwa powyżej 50 ha użytków rolnych stanowiły nieco ponad 1% ogółu.

IV. PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2013 r. **powierzchnia zasiewów** wyniosła 1022,7 tys. ha. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano zwiększenie powierzchni uprawy m.in. strączkowych jadalnych na ziarno, rzepaku i rzepiku, zaś zmniejszenie upraw zbóż, ziemniaków i kukurydzy na zielonkę.

W porównaniu ze strukturą zasiewów w kraju, w województwie lubelskim zasiano relatywnie więcej zbóż (o 4,5 p. proc.), a ich udział w powierzchni zasiewów wyniósł 77,0%. Stosunkowo większą niż w kraju powierzchnię obsiano także roślinami strączkowymi jadalnymi i burakami cukrowymi, natomiast mniejszym zainteresowaniem cieszyły się uprawy ziemniaków, rzepaku i rzepiku, roślin motylkowych pastewnych, traw polowych oraz pastwisk trwałych.

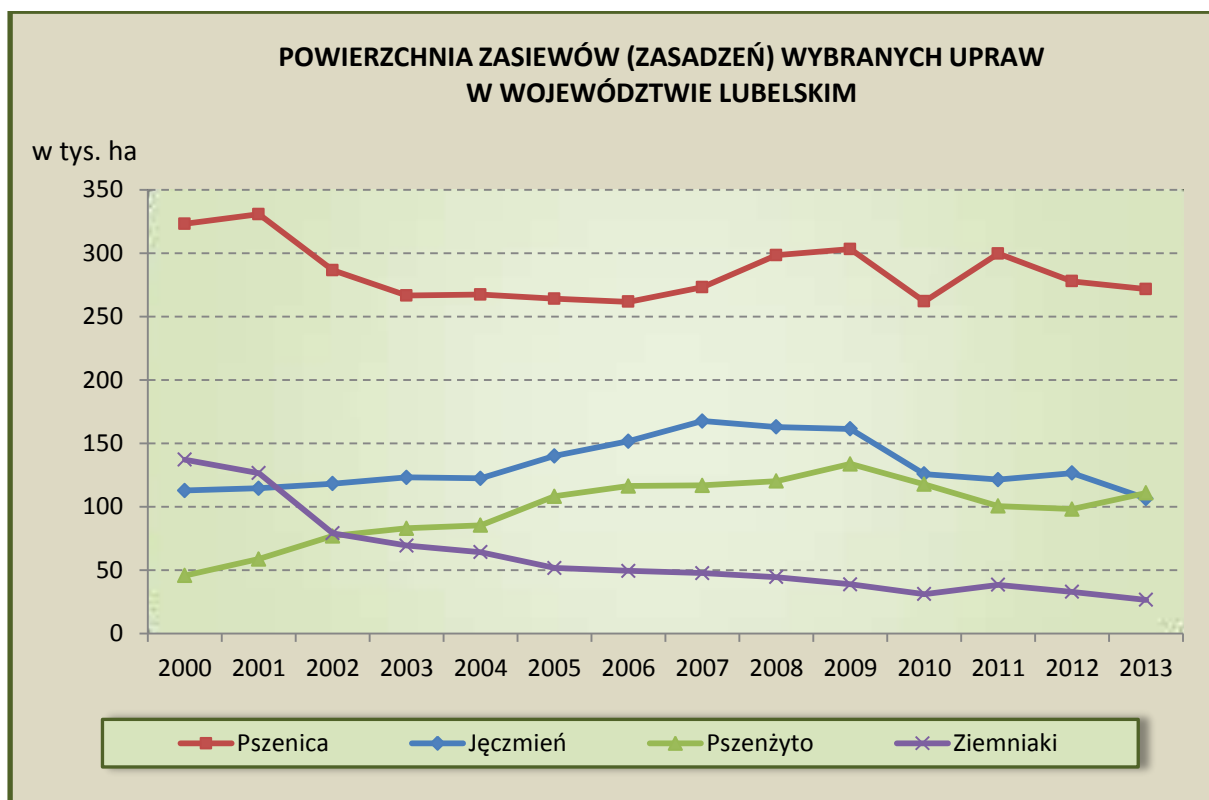
Udział województwa lubelskiego w krajowej powierzchni zasiewów wyniósł 9,9% i oznaczało to 3 lokatę wśród wszystkich województw (po wielkopolskim i mazowieckim).

Tabl. 4. **Struktura powierzchni zasiewów w województwie lubelskim**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012	2013
	w %				
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
zboża	79,1	78,7	78,3	77,3	77,0
strączkowe jadalne	2,0	1,6	1,4	1,1	1,4
ziemniaki	3,5	2,8	3,4	2,9	2,6
przemysłowe	6,9	8,5	7,6	8,2	10,5
pastewne.....	4,0	5,2	5,8	5,6	5,5
pozostałe uprawy	4,6	3,2	3,6	4,9	3,0

Powierzchnia uprawy zbóż w 2013 r. wyniosła 787,3 tys. ha i zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,2% (w kraju o 2,9%). Powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zmniejszyła się w skali roku o 4,3%, w tym jęczmienia o 15,9%, mieszanek zbożowych o 13,1% oraz pszenicy o 2,2%. Wzrosła natomiast powierzchnia upraw kukurydzy na ziarno o 46,5%, pszenżyta o 13,0% i żyta o 1,6%. W odniesieniu do średniej z lat 2010-2012 powierzchnia uprawy zbóż zmniejszyła się o 1,3%.

W strukturze zasiewów zbóż w ostatnim roku odnotowano zmniejszenie udziału jęczmienia o 2,2 p. proc. (w 2013 r. udział ten wyniósł 13,5%) i owsa o 0,4 p. proc. (7,9%), a zwiększenie udziału powierzchni m.in. pszenżyta o 1,9 p. proc. (14,1%) i kukurydzy na ziarno o 1,5 p. proc. (4,6%). W porównaniu z krajową strukturą zasiewów zbóż, w województwie lubelskim większy udział miały uprawy zbóż intensywne (pszenicy, jęczmienia) wymagających dobrych gleb, natomiast mniejszy zbóż ekstensywnych (żyta). Powierzchnia obsiana zbożami stanowiła 10,5% zasiewów krajowych. Największą powierzchnię zasiewów zbóż w kraju miały województwa: wielkopolskie (jedynie powyżej 1 mln ha), mazowieckie i lubelskie.

W 2013 r. zbożami ozimymi obsiano powierzchnię 418,5 tys. ha, tj. o 17,4% więcej niż w 2012 r., natomiast jarymi – 368,8 tys. ha, tj. o 17,8% mniej. Zarówno wśród zbóż ozimych, jak i jarych zdecydowaną większość stanowiły uprawy intensywne. W omawianym roku stanowiły one odpowiednio 82,4% i 78,3% upraw.

Tabl. 5. Powierzchnia zasiewów zbóż według okresu siewu w województwie lubelskim

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010-2012 ^a		2010		2011		2012		2013	
	w tys. ha	w odsetkach	w tys. ha	w odsetkach	w tys. ha	w odsetkach	w tys. ha	w odsetkach	w tys. ha	w odsetkach
OZIME										
Ogółem.....	394,8	100,0	398,3	100,0	429,8	100,0	356,4	100,0	418,5	100,0
intensywne ^b	318,4	80,6	334,5	84,0	337,0	78,4	283,7	79,6	344,7	82,4
ekstensywne ^c ...	76,4	19,4	63,8	16,0	92,8	21,6	72,7	20,4	73,8	17,6
JARE										
Ogółem.....	417,8	100,0	402,1	100,0	402,7	100,0	448,6	100,0	368,8	100,0
intensywne ^d	334,3	80,0	310,3	77,2	324,4	80,5	368,1	82,1	288,6	78,3
ekstensywne ^e ..	83,5	20,0	91,8	22,8	78,3	19,5	80,5	17,9	80,2	21,7

a Przeciętne roczne. b Pszenica, jęczmień, pszenżyto, mieszanki zbożowe. c Żyto. d Pszenica, jęczmień, pszenżyto, mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno. e Owies, gryka, proso i inne zbożowe.

W porównaniu ze średnią z lat 2010-2012 odnotowano zmniejszenie powierzchni upraw zbóż ogółem, przy czym spadek miał miejsce w przypadku upraw jarych (o 11,7%), natomiast powierzchnia upraw ozimych wzrosła (o 6,0%).

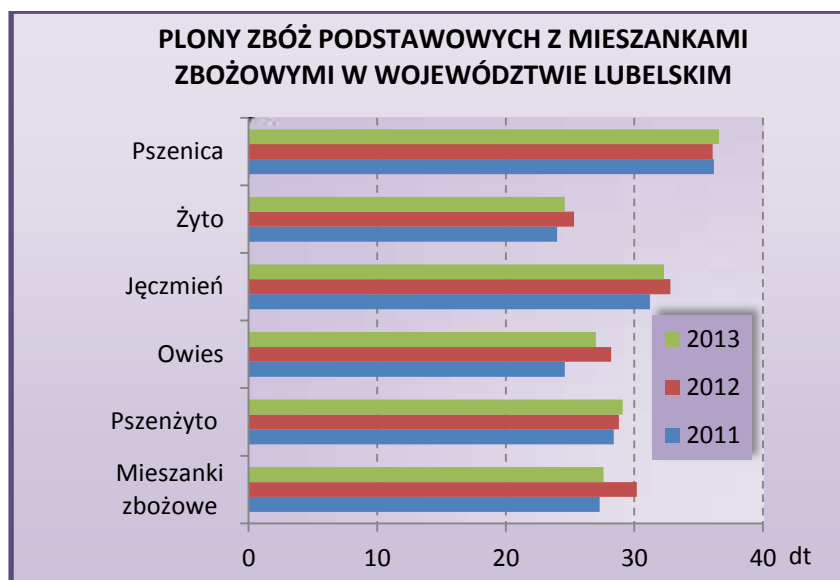
Na przestrzeni ostatnich 11 lat występowała wyraźna tendencja ograniczania **powierzchni zasadzeń ziemniaków**. W 1999 r. wynosiła ona ok. 140 tys. ha, natomiast w 2013 r. było to 26,4 tys. ha; spowodowane jest to między innymi zmianą sposobu karmienia zwierząt gospodarskich. Powierzchnia zasazona ziemniakami stanowiła 8,1% zasadzeń w kraju. Udział ten lokował województwo na 4 miejscu w kraju (po mazowieckim, łódzkim i wielkopolskim).

Na ukształtowanie się wielkości **produkcji i plonów większości głównych ziemiopłodów**, w tym zbóż w województwie lubelskim w 2013 r. wpływ miały następujące czynniki:

- Lepszy stan upraw ozimych przed ich wejściem w stan zimowego spoczynku na jesieni 2012 r. Rośliny dobrze rozkrzewione i w dobrej kondycji lepiej zniosły długą zimę i mrozy przy zalegającej pokrywie śnieżnej.
- Długo zalegająca okrywa śnieżna spowodowała rejonami niewielkie szkody w wyniku wystąpienia pleśni śniegowej i wyprzenia powodującego znaczne osłabienie roślin, lokalnie na polach tworzyły się zastoiska wody osłabiające uprawy i znacznie utrudniające prowadzenie pierwszych prac polowych.
- Dobre przezimowanie upraw sadowniczych spowodowane brakiem ekstremalnych temperatur zimą 2012/2013 r. i niewystąpieniem wiosennych przymrozków, które mogłyby uszkodzić pąki kwiatowe, kwiaty i zawiązki drzew i krzewów owocowych. Ocena kwitnienia drzew owocowych była lepsza niż przed rokiem i dotyczyła zwłaszcza dominujących w strukturze zbiorów jabłoni, których kwitnienie było o 0,5 stopnia kwalifikacyjnego wyższe. Kwitnienie drzew owocowych i krzewów było opóźnione, ale długie i obfite, co sprzyjało dobremu plonowaniu. Duża ilość opadów powodowała nasilenie chorób grzybowych.

Wydajność **zbóż ogółem** była większa niż w poprzednim roku (o 0,3 dt). Lepiej plonowała pszenica (o 0,5 dt), pszenżyto (o 0,3 dt) oraz kukurydza na ziarno (o 7,4 dt), natomiast gorszą wydajność miały m.in. mieszanki zbożowe (o 2,6 dt), owies (o 1,2 dt) i żyto (o 0,7 dt).

W stosunku do roku poprzedniego plony zbóż ozimych wzrosły do poziomu 32,8 dt z 1 ha (w 2012 r. – 32,6 dt), a jarych o 0,2 dt i wyniosły 32,7 dt z 1 ha. Wydajność zbóż intensywnych wyniosła 34,8 dt z 1 ha i była znacznie wyższa niż ekstensywnych (24,4 dt). W porównaniu z poprzednim rokiem poprawiło się plonowanie zbóż intensywnych (o 0,7 dt), a pogorszyło ekstensywnych (o 1,3 dt).

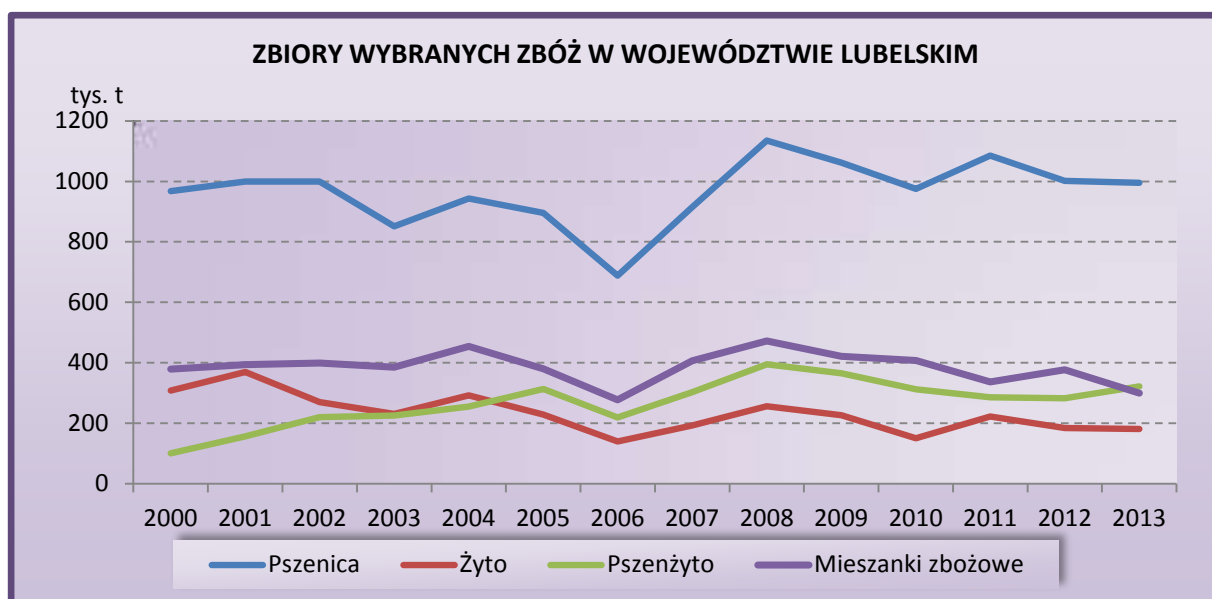

Pomimo korzystnych dla upraw zbóż uwarunkowań glebowych plonowanie w województwie lubelskim kształtowało się na poziomie niższym niż w kraju (o 5,2 dt), było także niższe niż w większości województw (12 lokata). Najlepsze plony z uprawy zbóż osiągnięto w województwach: opolskim, dolnośląskim i zachodniopomorskim.

Zmniejszona powierzchnia zasiewów w połączeniu z niższymi plonami **zbóż ogółem** spowodowały spadek zbiorów o 1,5% do poziomu 2580,4 tys. t (w kraju spadek o 0,3%). W odniesieniu do średniej z lat 2010-2012 nastąpił wzrost zbiorów o 0,1%.

W strukturze zbiorów zbóż udział pszenicy zwiększył się o 0,3 p. proc. (do 38,6%), w tym pszenicy ozimej o 4,7 p. proc., pszenżyta o 1,7 p. proc. i kukurydzy na ziarno o 3,8 p. proc., a zmniejszył się udział mieszanek zbożowych o 2,8 p. proc., jęczmienia o 2,5 p. proc. i owsa o 0,6 p. proc.

Pod względem produkcji zbóż w 2013 r. województwo lubelskie pozostawało jednym z największych producentów w kraju. W wartościach bezwzględnych było na 4 miejscu w Polsce po województwach: wielkopolskim, mazowieckim i kujawsko-pomorskim, a przed dolnośląskim. W wymienionych wyżej 5 województwach koncentrowała się ponad połowa krajowych zbiorów. W przeliczeniu na 1 mieszkańca, lubelskie zajmowało czwartą lokatę (po opolskim, wielkopolskim i kujawsko-pomorskim), osiągając wskaźnik o ponad 60% wyższy od krajowego.

W porównaniu z rekordowym pod względem zbiorów w ostatnich 14 latach rokiem 2008 największy spadek zbiorów notowano dla mieszanek zbożowych (o 36,5%) i żyta (o 28,3%).

Tabl. 6. **Dynamika zbiorów zbóż w województwie lubelskim**
(2010 r. = 100)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	2013
	w %		
Zboża ogółem	102,6	103,7	102,2
zboża podstawowe	106,9	103,7	100,7
pszenica	111,4	102,8	102,0
żyto	147,8	122,3	120,6
jęczmień	98,8	108,1	89,7
owies	92,5	107,0	96,2
pszenżyto	91,6	90,6	103,2
mieszanki zbożowe	82,5	92,4	73,5
gryka, proso i inne zbożowe	77,6	97,9	115,3
kukurydza na ziarno	102,2	152,8	251,3

Wskutek zmniejszenia powierzchni zasadzeń i słabszego plonowania w 2013 r. spadła **produkcja ziemniaków** (o 16,3%) do poziomu 629,4 tys. t., co stanowiło 8,6% zbiorów krajowych i dawało 4 lokatę w kraju. Największymi producentami ziemniaków były województwa: mazowieckie, wielkopolskie i łódzkie.

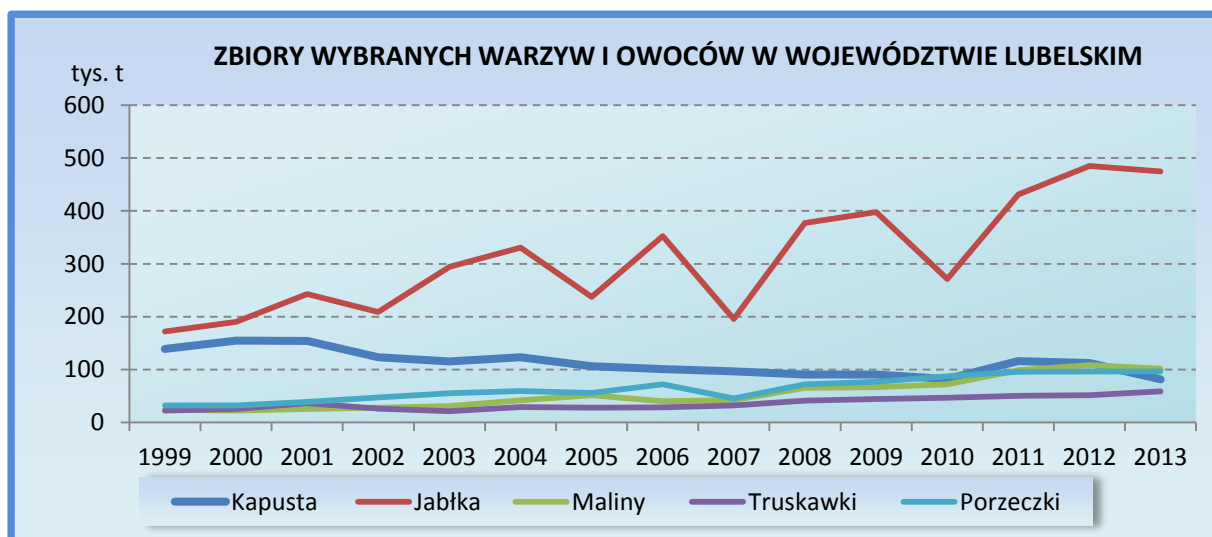
Zwiększona powierzchnia upraw spowodowała wzrost **zbiorów buraków cukrowych** (o 6,8%) do poziomu 1851,3 tys. t (w kraju spadek o 9,0%). O produkcji buraków cukrowych w kraju

w głównej mierze decydowały województwa: wielkopolskie, kujawsko-pomorskie i lubelskie, w których koncentrowała się ponad połowa zbiorów.

Zbiory rzepaku i rzepiku ukształtowały się na poziomie znacznie wyższym od ubiegłorocznego (o 55,0%) i wyniosły 163,8 tys. t, co było przede wszystkim rezultatem zwiększonej powierzchni zasiewów.

Województwo lubelskie od wielu lat utrzymuje dominującą pozycję w produkcji roślin **strączkowych jadalnych** (m.in. groch, fasola, bób). Zbiory w stosunku do 2012 r. zwiększyły się o 21,3%, a ponad jedna trzecia produkcji pochodziła z województwa lubelskiego.

Przedłużająca się zima i zalegająca jeszcze na początku kwietnia 2013 r. pokrywa śnieżna utrudniła terminowe rozpoczęcie prac polowych i siewów warzyw do gruntu. Do opóźnienia prac polowych przyczyniły się w dalszej kolejności duże ilości wody z topniejącego śniegu, które spowodowały nadmiar wilgoci w glebie, a nawet podtopienia pól, uniemożliwiając prowadzenie prac polowych. W związku z tym siewy warzyw gruntowych rozpoczęły się znacznie później niż w latach ubiegłych. Rozwój warzyw gruntowych w okresie wschodów przebiegał w niekorzystnych warunkach agrometeorologicznych. W pierwszej połowie maja notowano brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie i pojawiały się wypadki roślin.

Niekorzystne warunki klimatyczne w okresie siewu i wzrostu warzyw gruntowych przyczyniły się do znacznie niższej w porównaniu z rokiem poprzednim powierzchni upraw (o 45,9%) i zbiorów (o 22,0%). W największym stopniu zmniejszyły się zbiory porów (o 63,1%), ogórków (o 46,4%) i buraków ćwikłowych (o 28,3%). Udział województwa lubelskiego w zbiorach warzyw gruntowych w kraju wyniósł 10,5%, co umiejscowiło je na 5 miejscu za województwami: mazowieckim, łódzkim, kujawsko-pomorskim i wielkopolskim.

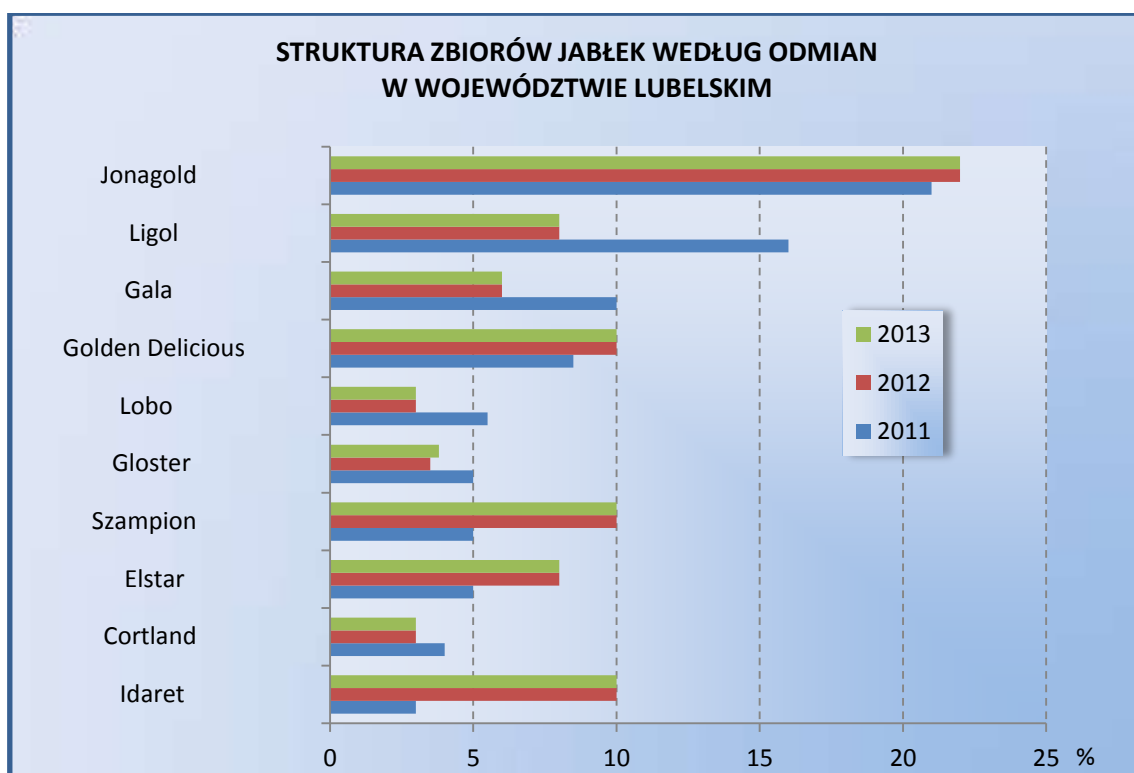
Tabl. 7. **Dynamika zbiorów warzyw gruntowych w województwie lubelskim**
(2010 r. = 100)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	2013
	w %		
Ogółem	115,5	116,9	91,2
kapusta	141,9	137,2	99,7
kalafior	108,7	107,3	96,7
cebula	112,4	133,3	104,9
marchew jadalna	107,5	97,5	91,2
buraki ćwikłowe.....	101,4	106,3	76,2
ogórki.....	133,8	146,5	78,5
pomidory	97,7	98,2	89,0
brokuły.....	125,0	109,9	136,2
pory	127,5	186,9	68,9
pietruszka	107,9	121,7	108,9
fasola szparagowa	116,1	97,1	81,9
pozostałe ^a	110,6	132,0	70,0

a Selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, koper, groszek zielony, kapusta pekińska i inne.

Zima 2012/2013 nie spowodowała na ogół strat w uprawach sadowniczych. Nie zaobserwowano znaczących uszkodzeń mrozowych w sadach oraz w uprawach truskawek. Lokalnie zanotowano uszkodzenia wywołane przez marcowe mrozy, które wystąpiły po okresie dość wysokich temperatur. Przedłużająca się zima spowodowała natomiast znaczne opóźnienie wegetacji drzew i krzewów owocowych. Chociaż kwitnienie drzew owocowych było opóźnione i dla wielu gatunków wystąpiło równocześnie, to na ogół przebiegało w sprzyjających, stabilnych warunkach pogodowych. Mimo zdecydowanie mniejszej ilości pszczół, warunki do zapylania były wyjątkowo korzystne i zawiązywanie owoców na ogół dobre.

W 2013 r. zebrano 551,1 tys. t **owoców z drzew**, tj. nieznacznie mniej niż w roku poprzednim (w kraju wzrost o 7,2%). W strukturze produkcji owoców w sadach dominowały jabłka (86,2% zbiorów owoców z drzew), a ich zbiory zmniejszyły się o 2,0% i wyniosły 474,8 tys. t, natomiast powierzchnia sadów jabłoniowych zwiększyła się o 9,6%. Wzrost zbiorów w stosunku do roku poprzedniego odnotowano również w przypadku wiśni (o 29,6%), orzechów włoskich (o 4,3%) i brzoskwiń (o 2,1%).

Województwo lubelskie w 2013 r. było na 2 miejscu w kraju (po mazowieckim, a przed świętokrzyskim i łódzkim) pod względem zbiorów owoców z drzew, a sadownicy z regionu wyprodukowali 15,6% krajowej produkcji. Produkcja sadownicza wyróżnia się znaczną koncentracją regionalną. W czterech wspomnianych wyżej województwach centralnej i wschodniej Polski koncentrowało się 85,0% krajowych zbiorów owoców z drzew oraz ponad 2/3 powierzchni sadów.

Zbiory **owoców z krzewów i plantacji jagodowych** zwiększyły się w stosunku do ubiegłego roku o 0,4% i wyniosły 290,0 tys. t. Spośród plantacji mających znaczący udział w strukturze produkcji z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w największym stopniu wzrosły zbiory truskawek (o 14,6%) i aronii (o 10,5%). Odnotowano natomiast spadek zbiorów m.in. malin (o 6,4%) oraz agrestu (o 6,4%).

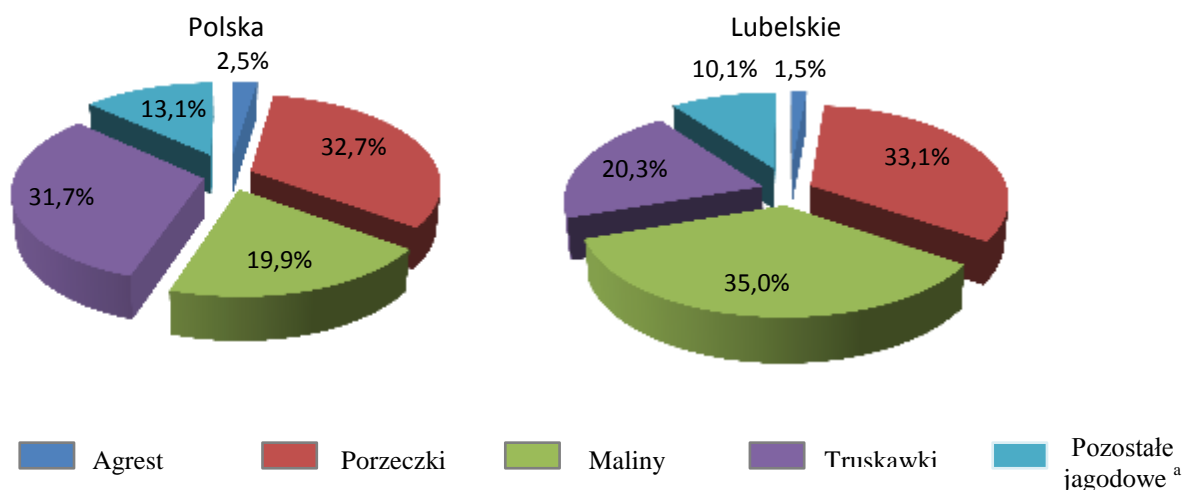
Tabl. 8. **Dynamika zbiorów owoców z drzew, krzewów owocowych, plantacji jagodowych i leszczyny w województwie lubelskim**
(2010 r. = 100)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	2013
	w %		
Owoce z drzew	157,2	173,3	173,3
jabłonie	158,9	178,6	175,0
grusze	141,4	167,8	153,8
śliwy	148,4	137,0	136,8
wiśnie	151,0	142,1	184,3
czereśnie	171,5	152,2	152,2
brzoskwinie.....	65,0	59,2	60,4
morele	68,0	81,6	82,0
orzechy włoskie	111,0	116,0	121,1
Owoce z krzewów i plantacji jagodowych	118,7	125,3	125,8
leszczyna.....	130,1	203,4	203,3
agrest	151,6	157,3	147,2
porzeczki.....	110,0	110,1	110,1
truskawki	108,4	110,4	126,5
maliny	136,7	150,3	140,7
aronia.....	116,3	131,5	145,2
borówka wysoka.....	83,6	122,3	55,4
pozostałe jagodowe ^a	98,1	62,7	53,9

a Poziomki, winorośl i inne.

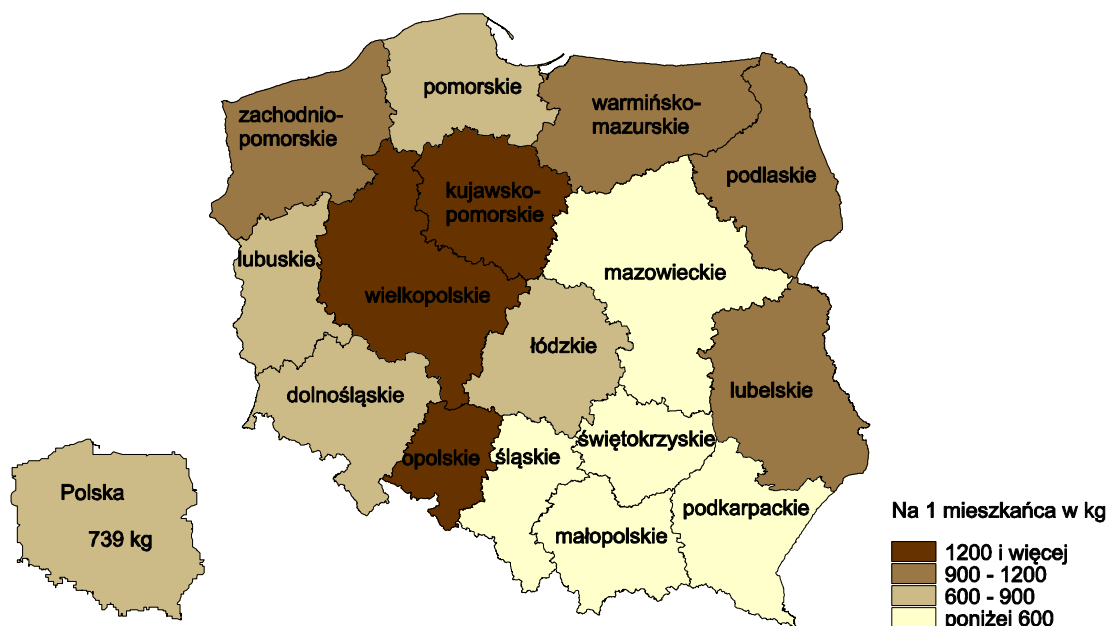
W 2013 r. województwo lubelskie dominowało w krajowej produkcji owoców z krzewów i plantacji jagodowych. Było największym w Polsce producentem malin (83,9% krajowej produkcji), porzeczki (48,4%), truskawek (30,5%) oraz agrestu (29,1%).

STRUKTURA ZBIORÓW OWOCÓW Z KRZEWÓW I PLANTACJI JAGODOWYCH W 2013 R.

PRODUKCJA ROŚLINNA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2013 R.

ZBOŻA OGÓLEM

PSZENICA

PRODUKCJA ROŚLINNA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2013 R. (cd.)

ŻYTO

KUKURYDZA NA ZIARNO

PRODUKCJA ROŚLINNA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2013 R. (cd.)

ZIEMNIAKI

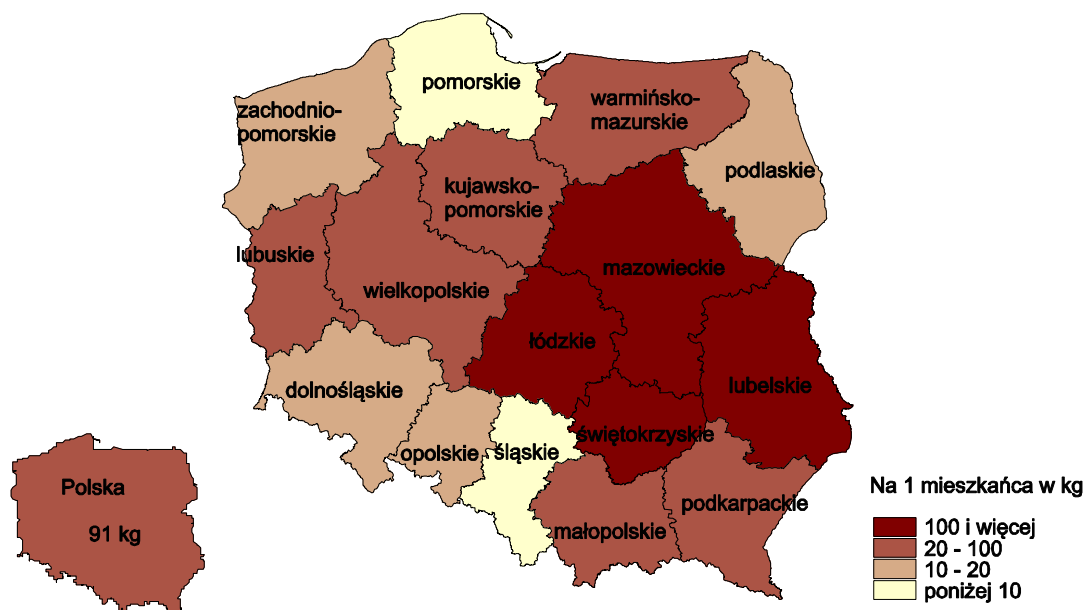

WARZYWA GRUNTOWE

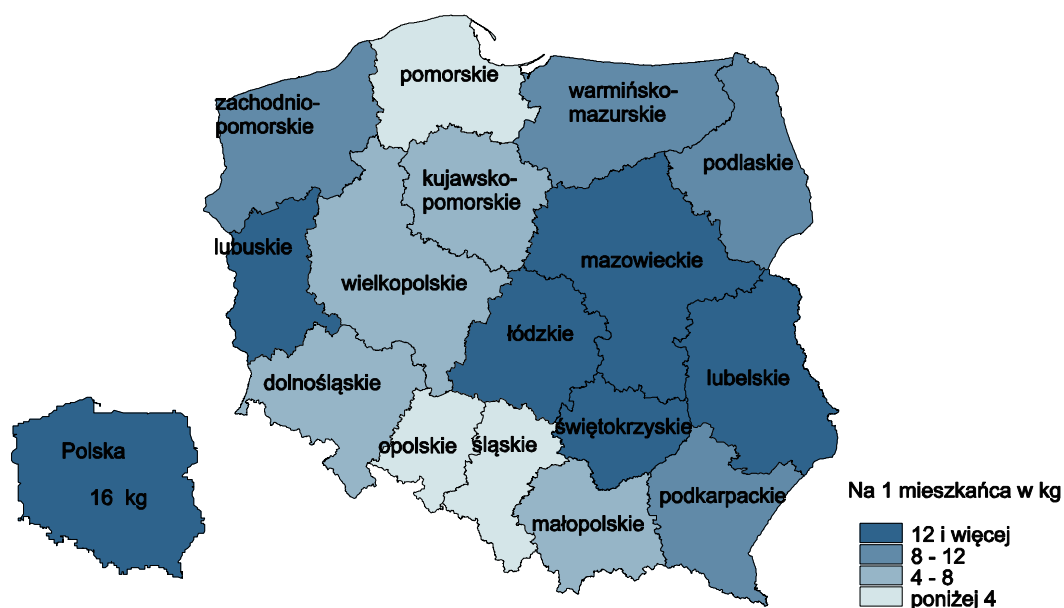

PRODUKCJA ROŚLINNA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2013 R. (dok.)

OWOCE Z DRZEW

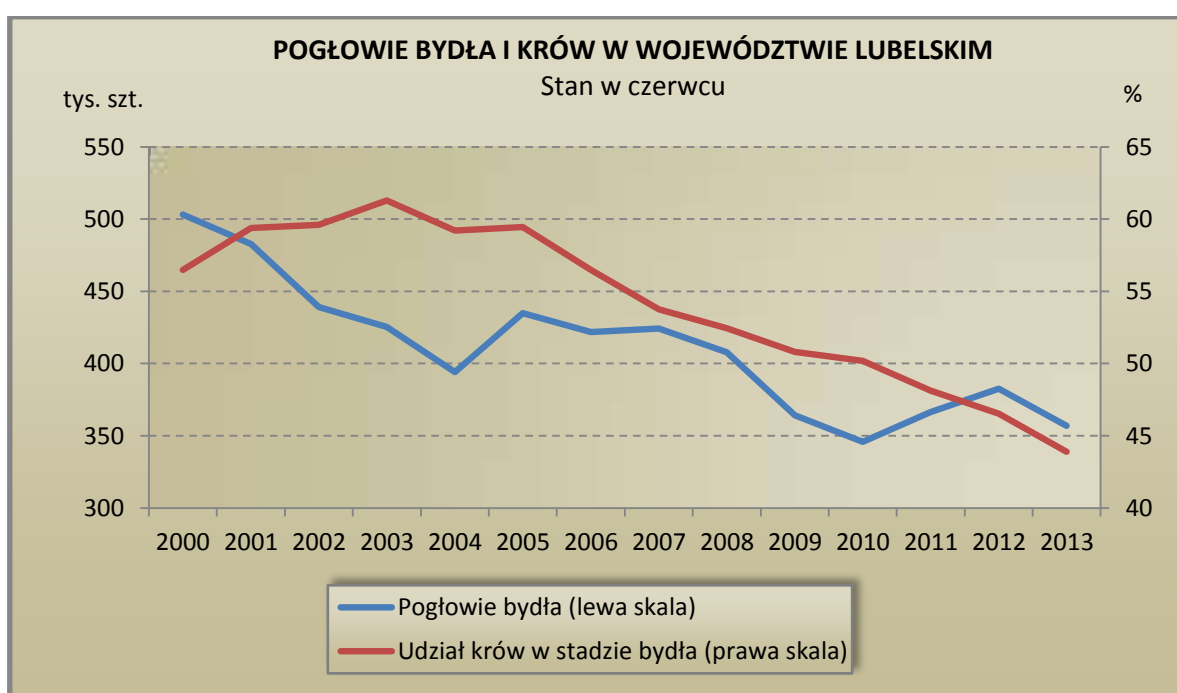

OWOCE Z KRZEWÓW I PLANTACJI JAGODOWYCH

V. PRODUKCJA ZWIERZĘCA

W czerwcu 2013 r. **pogłowie bydła** zmniejszyło się o 6,7% (o 25,7 tys. szt.) w stosunku do czerwca 2012 r. (w kraju wzrost o 1,5%) i wyniosło 357,0 tys. szt. W omawianym okresie spadek liczebności zanotowano we wszystkich grupach wiekowych bydła, z wyjątkiem cieląt w wieku poniżej 1 roku. Liczba krów zmniejszyła się w skali roku o 11,8% do poziomu 157,0 tys. szt. Z tej liczby krowy mleczne stanowiły 92,3%, co było jednym z niższych udziałów w ostatnich latach. Świadczyć to może o ograniczaniu stada krów mlecznych z powodu utrzymującej się niskiej ceny skupu mleka i ukierunkowaniu gospodarstw na produkcję żywca rzeźnego.

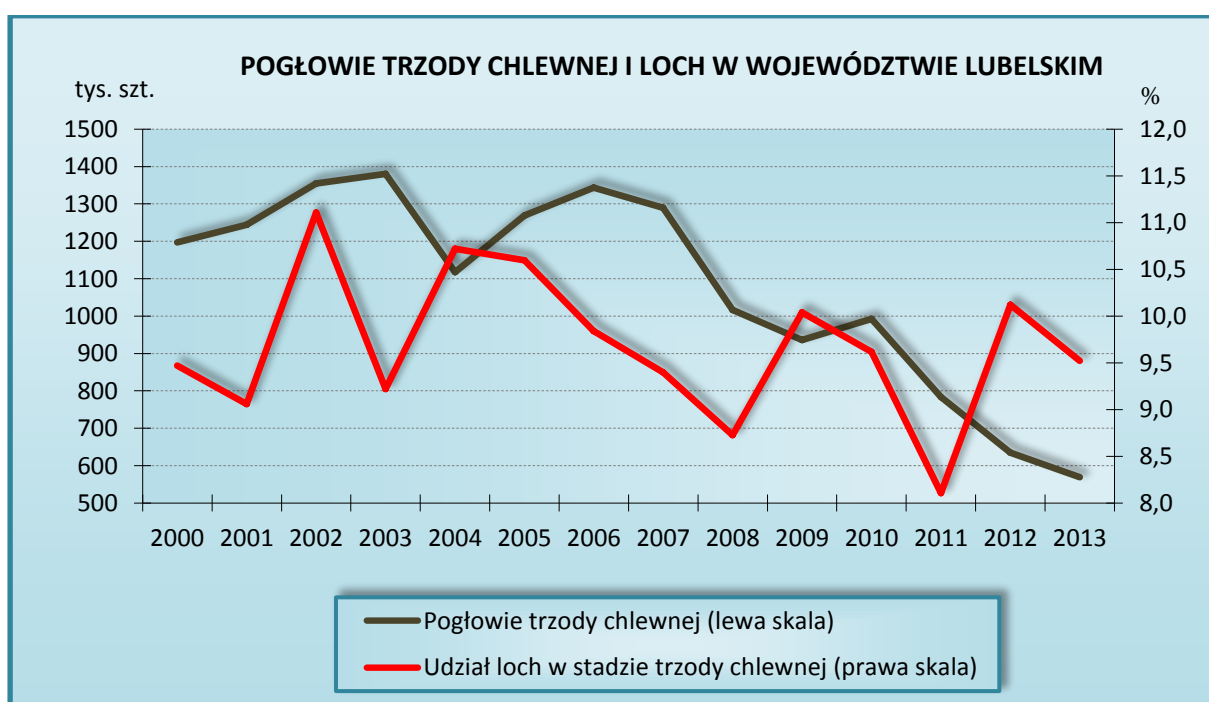
W porównaniu do czerwca 2012 r. zmieniła się struktura stada bydła. Wzrósł udział młodszych grup wiekowych: cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 2,4 p. proc.) i młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 1,0 p. proc.). Zmniejszył się natomiast odsetek bydła w wieku 2 lat i więcej (o 3,4 p. proc.), w tym krów (o 2,6 p. proc.).

Województwo lubelskie pod względem liczebności stada bydła zajmowało 7 miejsce w Polsce, a udział w pogłowiu krajowym wyniósł 6,1%. Najwięcej producentów bydła w kraju funkcjonowało na terenie województw: mazowieckiego, podlaskiego i wielkopolskiego. W porównaniu ze strukturą krajową, w województwie lubelskim wyższy był udział bydła w wieku 2 lat i więcej, w tym krów, a mniejszy młodego bydła w wieku 1-2 lat.

Przeciętnie na 100 ha użytków rolnych w województwie lubelskim hodowano nieco ponad 26 sztuk bydła, (w kraju – 41 szt) tj. o 3,7% mniej niż rok wcześniej. W omawianej, przeciętnej liczebno-

ści stada prawie połowę (11 szt) stanowiły krowy. Pod względem obsady bydła na 100 ha użytków rolnych lubelskie zajmowało 11 miejsce w kraju. Zdecydowanym liderem w tej kategorii było województwo podlaskie, w którym obsada na 100 ha użytków rolnych wyniosła 90 szt.

Pogłowie trzody chlewnej w lipcu 2013 r. wynosiło 569,6 tys. szt i był to stan najniższy od 1999 r., czyli od powstania województwa w nowych granicach administracyjnych. W porównaniu z rokiem poprzednim stado świń zmniejszyło się o 10,3%, (w kraju o 3,9%), natomiast w wartościach bezwzględnych spadek wyniósł 65,6 tys. szt. Na tak znaczną redukcję stada świń wpłynęła pogarszająca się opłacalność produkcji żywca wieprzowego wynikająca przede wszystkim z utrzymujących się niskich cen skupu żywca wieprzowego.

Syntetyczną miarą opłacalności produkcji żywca wieprzowego jest relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta. W 2013 r., w odniesieniu do roku poprzedniego nieznacznie poprawiła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta. Ukształtowała się ona na poziomie 7,4 (wobec 7,6 w 2012 r.), w kraju relacja wyniosła 7,6 (wobec 6,7 w 2012 r.). Największy spadek liczebności trzody chlewnej zanotowano w przypadku trzody chlewnej o wadze powyżej 50 kg z przeznaczeniem na chów (o 15,1%). Pogłowie loch zmniejszyło się o 15,6%, w tym loch prośnych o 13,2%, a ich udział w stadzie wyniósł 9,5% i zmniejszył się w skali roku o 0,6 p. proc.

W ciągu ostatniego roku nastąpiły zmiany w strukturze stada trzody chlewnej. Spadł udział warchlaków (o 0,7 p. proc.), natomiast wzrósł odsetek trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój (o 1,1 p. proc.). W porównaniu ze strukturą stada trzody chlewnej w kraju, w województwie lubelskim wyższy był udział trzody chlewnej o wadze powyżej 50 kg z przeznaczeniem na chów (o 0,7 p. proc.), natomiast niższy warchlaków (o 0,9 p. proc.).

Udział województwa lubelskiego w krajowym pogłowie trzody chlewnej wyniósł 5,1%, co dało 6 miejsce w kraju. Największą liczebnością stada trzody chlewnej charakteryzowały się województwa: wielkopolskie (ponad 1/3 pogłowia krajowego), kujawsko-pomorskie i łódzkie.

W przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się o 7,3% w stosunku do lipca 2012 r i wyniosło 42 szt. (w kraju 77,0 szt.). Pod względem obsady świń na użytkach rolnych, w porównaniu z innymi województwami, lubelskie zajmowało 10 lokatę. Województwami, w których pogłowie trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych było wyższe od średniej krajowej były: wielkopolskie, kujawsko-pomorskie, łódzkie, pomorskie i opolskie.

Pogłowie drobiu w czerwcu 2013 r. wynosiło 4871,8 tys. szt, tj. o 6,9% mniej niż w czerwcu 2012 r (w kraju więcej o 7,7%). O spadku liczebności zdecydowało zmniejszenie się pogłowia drobiu kurzego (o 11,7%), które dominowało w strukturze drobiu ogółem z udziałem 75,9%.

W województwie lubelskim w porównaniu z krajem w stadzie drobiu wyższy był udział gęsi, indyków i kaczek, a niższy drobiu kurzego. Na terenie województwa hodowano 3,5% krajowego pogłowia drobiu, w tym 3,0% drobiu kurzego, co dało 12 pozycję wśród wszystkich województw. Największymi producentami drobiu były województwa: wielkopolskie i mazowieckie, w których hodowano prawie 46% ogólnego pogłowia drobiu w kraju.

W czerwcu 2013 r. **pogłowie owiec** było wyższe (o 15,6%) niż rok wcześniej i liczyło 15,6 tys. szt. W porównaniu z najwyższym poziomem pogłowia owiec notowanym w czerwcu 2001 r. spadek wyniósł 62,0%. Udział województwa w pogłowie krajowym kształtował się na poziomie 6,2% i lokował go na 5 miejscu w kraju. Najwięcej owiec hodowanych było w województwach: małopolskim (30% stada krajowego), podlaskim i wielkopolskim.

Pogłowie koni w czerwcu 2013 r. zmniejszyło się o 2,4% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku i wyniosło 23,3 tys. szt. Lubelskie zajmowało 2 pozycję w kraju pod względem liczby koni (po mazowieckim), a udział wyniósł 11,2%.

Tabl. 10. **Dynamika pogłowia zwierząt gospodarskich w województwie lubelskim**

Stan w czerwcu

(2010 r. = 100)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	2013
	w %		
Bydło	105,9	110,7	103,2
cielęta w wieku poniżej 1 roku	108,1	108,7	111,2
młode bydło w wieku 1-2 lat	103,3	117,0	113,8
bydło w wieku 2 lat i więcej.....	105,9	109,1	95,2
w tym krowy.....	101,6	102,6	90,3
Trzoda chlewna ^a	79,0	64,0	57,4
prosięta o wadze do 20 kg. warchlaki o wadze od 20 do 50 kg.....	69,4	59,7	53,7
trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej.....	83,8	74,0	64,7
w tym lochy	82,7	61,6	55,9
w tym lochy	67,4	66,3	56,3
Owce	100,2	104,5	120,8
w tym maciorki	105,7	97,3	96,5
Konie	74,1	59,8	58,4

a Stan w końcu lipca.

POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2013 R.

BYDŁO

TRZODA CHLEWNA

POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2013 R. (dok.)**DRÓB****VI. SKUP I CENY PRODUKTÓW ROLNYCH**

Wartość skupu produktów rolnych w 2013 r. była mniejsza niż przed rokiem o 0,4% (w kraju większa o 6,2%) i wyniosła 4211,1 mln zł. Wśród skupionych produktów rolnych 52,4% stanowiły produkty roślinne (w kraju 34,5%), mniej o 1,1 p. proc. niż przed rokiem. Wartość produktów rolnych skupionych przez podmioty działające na terenie województwa lubelskiego stanowiła 7,1% wartości krajowej, przy czym udział produktów roślinnych wyniósł 10,9%, a zwierzęcych 5,2%.

Skup zbóż był mniejszy niż w 2012 r. o 14,4% (w kraju mniejszy o 4,5%) i wyniósł 584,6 tys. t. Mniej niż przed rokiem skupiono m. in.: pszenicy (o 28,2%), żyta (o 18,2%), pszenżyta (o 17,0%). Udział skupu zbóż województwa lubelskiego w wielkości krajowej wyniósł 5,5% i w stosunku do 2012 r. obniżył się o 0,6 p. proc.

Skup ziemniaków zmniejszył się w stosunku do uzyskanego w roku ubiegłym o 21,5% (w kraju spadek o 1,8%) i wyniósł 23,5 tys. t, a udział w skupie krajowym wyniósł 1,7%.

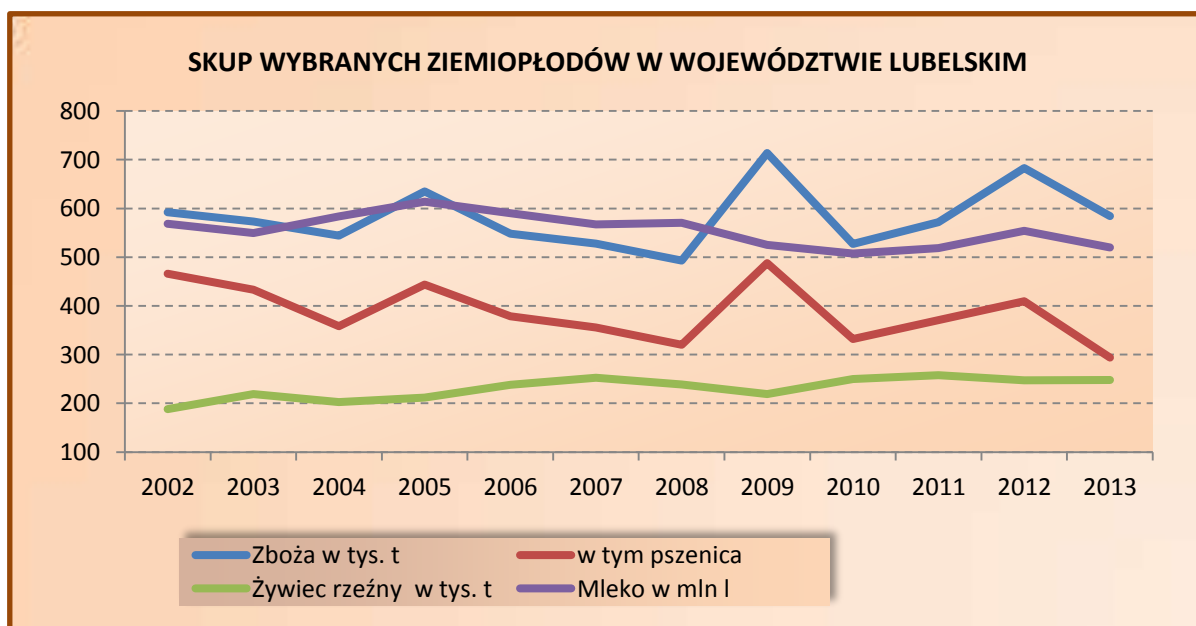
W 2013 r. **skup buraków cukrowych** był większy o 6,4% niż w 2012 r. (w kraju spadek o 1,8%) i wyniósł 1851,2 tys. t. W stosunku do wielkości krajowej stanowił on 15,5%. **Rzepak i rzepiku** skupiono 104,8 tys. t, tj. o 50,0% więcej niż przed rokiem.

Tabl. 11. **Dynamika skupu zbóż w województwie lubelskim**
(2010 r. =100)

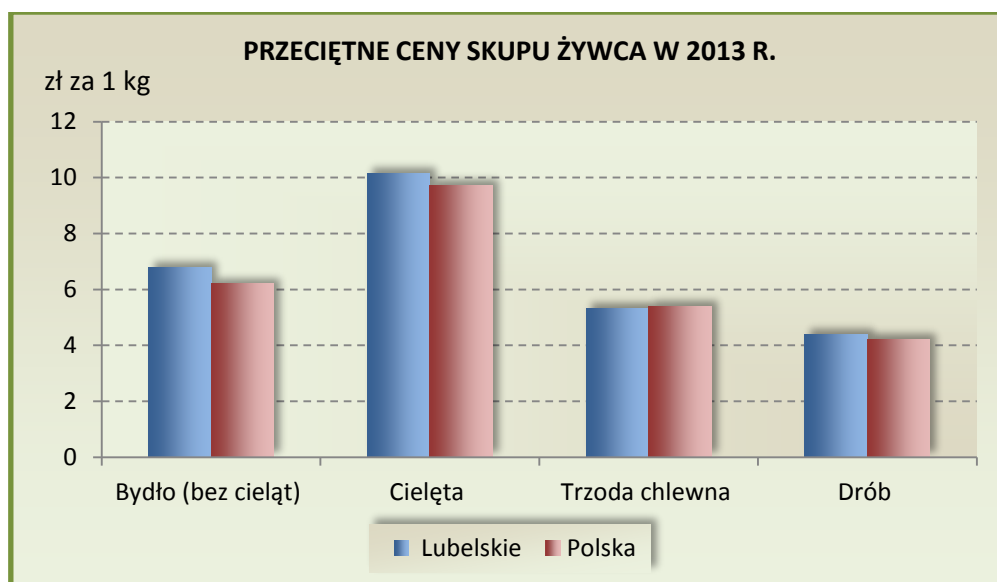
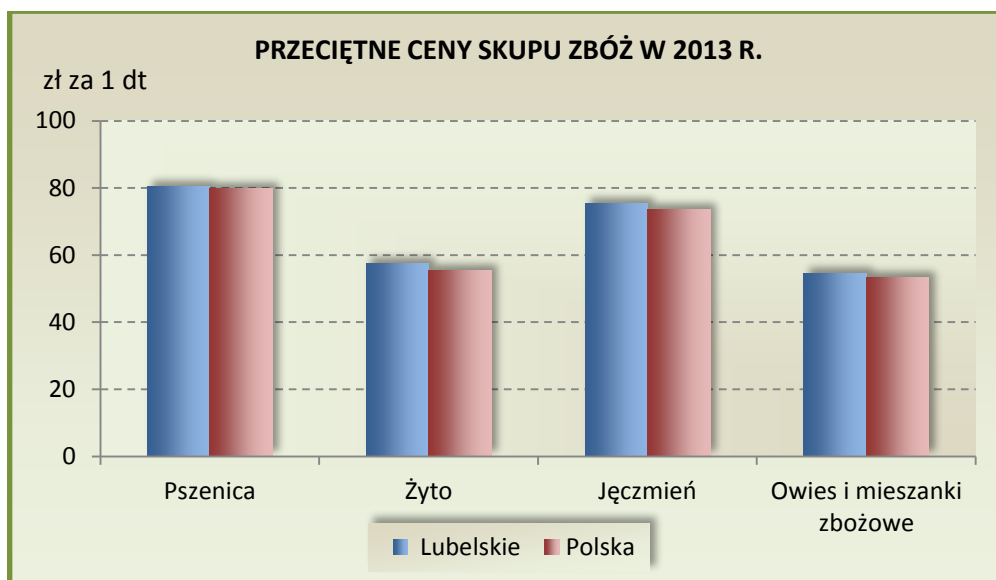
WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	2013
	w %		
Zboża	108,5	129,5	110,8
w tym zboża podstawowe	103,3	120,5	96,5
pszenica	111,7	123,3	88,6
żyto	60,4	99,1	81,1
jęczmień	105,2	133,8	147,5
owies i mieszanki zbożowe	94,6	111,7	216,7
pszenżyto	58,6	84,5	70,1

W 2013 r. skupiono 247,6 tys. t **żywca rzeźnego w wadze żywej**, tj. o 0,2% więcej niż przed rokiem (w kraju więcej o 9,0%). W ogólnej ilości skupionego żywca rzeźnego:

- 47,6% stanowiła trzoda chlewna (w kraju 41,0%),
- 37,4% drób (45,3%),
- 13,6% bydło bez cieląt (13,1%).

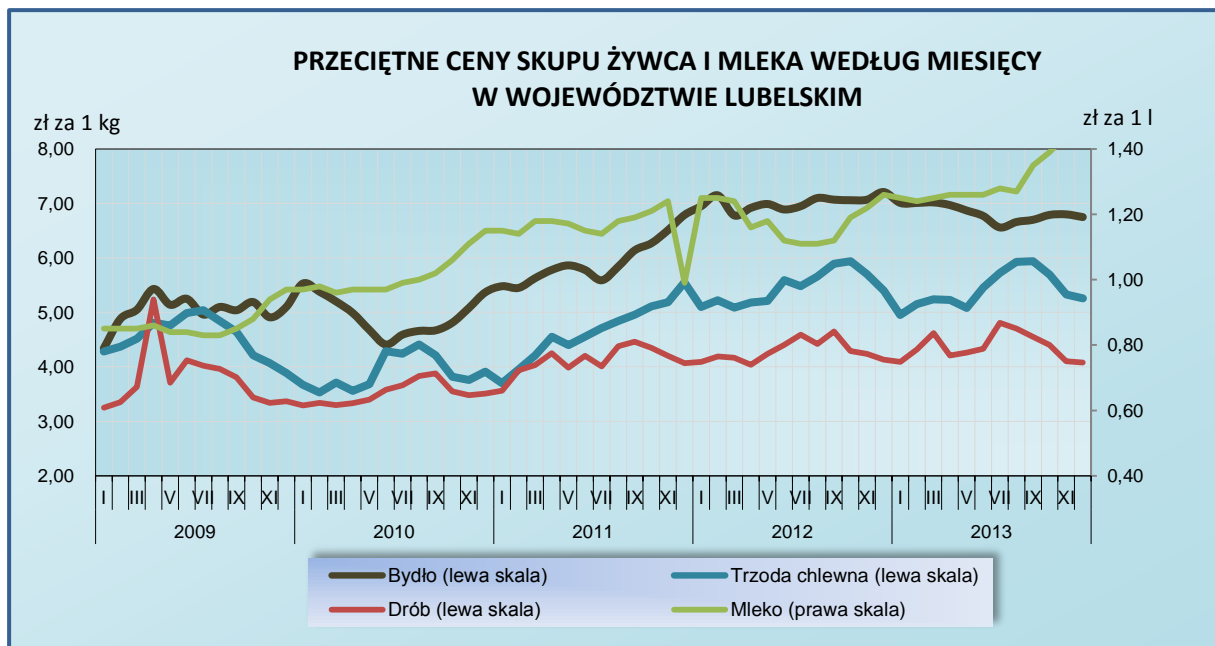
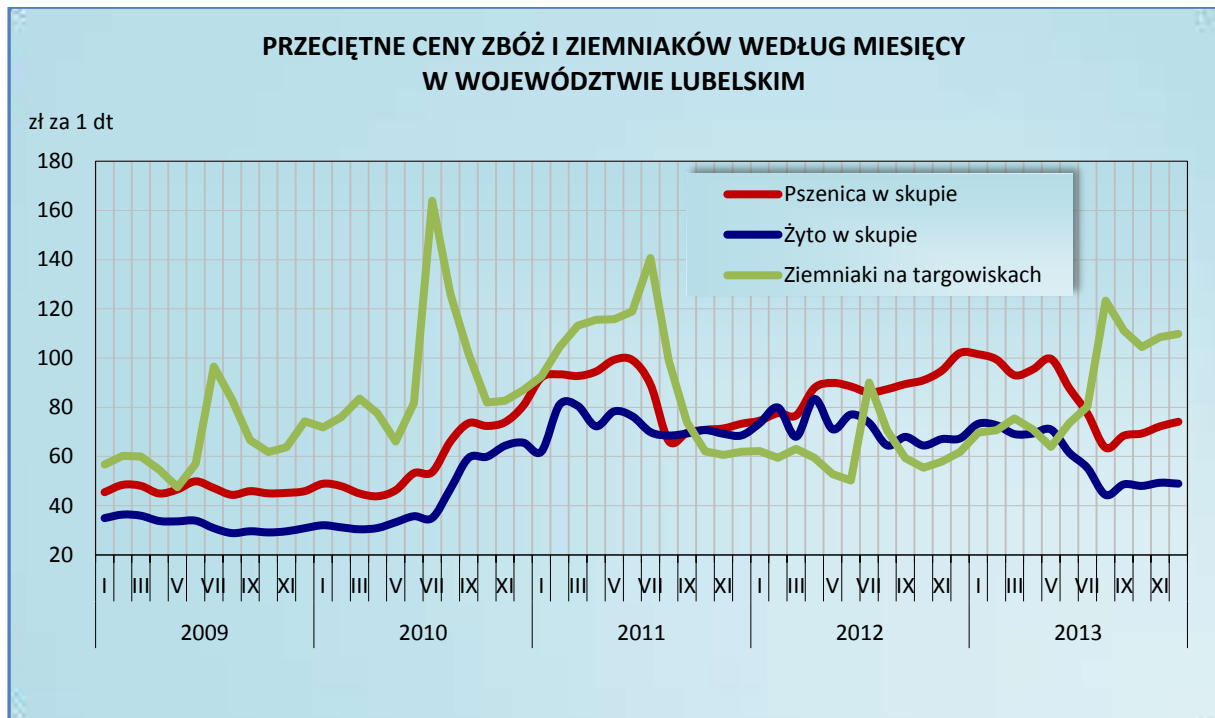

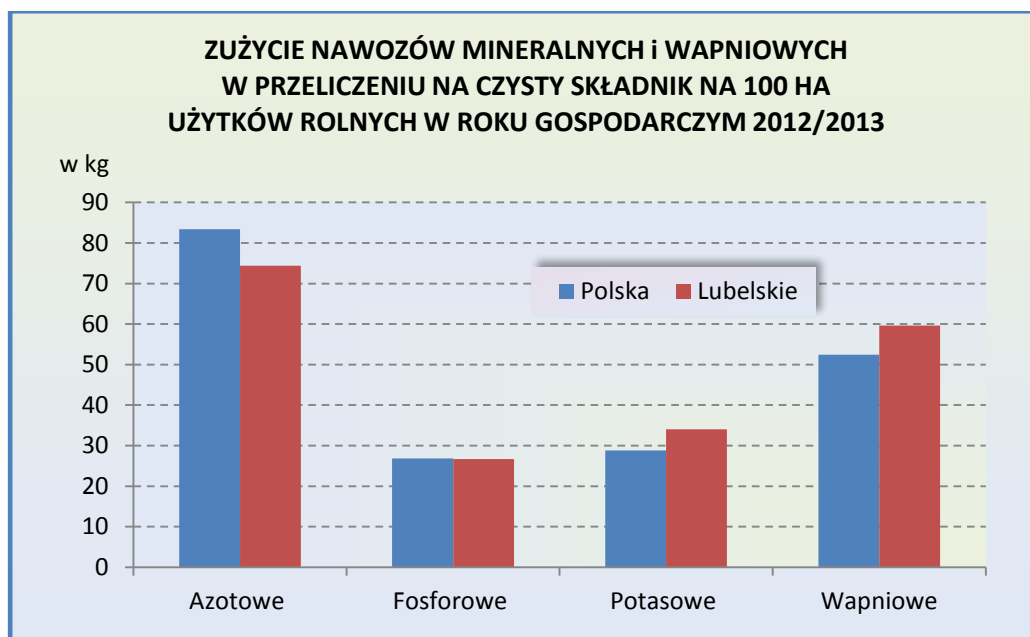
Skup mleka był mniejszy niż w poprzednim roku o 6,2% (w kraju większy o 0,6%) i wyniósł 520,0 mln l. Udział producentów z województwa lubelskiego w krajowej podaży mleka wyniósł 5,4%.

Cena pszenicy w skupie wyniosła 80,37 zł za 1 dt (spadek o 7,0%), a na targowiskach 91,63 zł za 1 dt (wzrost o 3,0%). Ceny żyta zmniejszyły się zarówno w skupie (o 18,3%) jak i na targowiskach (o 3,1%) i osiągnęły poziom odpowiednio 57,55 za 1 dt i 68,65 za 1 dt. Cena skupu jęczmienia wyniosła 75,37 zł za 1 dt i spadła o 7,9%, a na targowiskach zmniejszyła się o 0,6% osiągając poziom 83,33 zł za 1 dt.

W porównaniu z 2012 r. **ceny skupu żywca rzeźnego** pozostały na zbliżonym poziomie. Za 1 kg żywca wołowego (bez cielęcego) płacono o 0,1% mniej, cielęcego o 8,6% mniej, zaś wieprzowego o 1,6% mniej. Cena skupu mleka wyniosła 1,34 zł za 1 l i zwiększyła się o 12,2%.

PODSUMOWANIE

Województwo lubelskie jest regionem typowo rolniczym, o czym świadczy duża powierzchnia użytków rolnych oraz najwyższy w Polsce udział użytków rolnych w powierzchni ogólnej. Posiada również dobrej jakości gleby do produkcji rolniczej, co powoduje, że przeważają uprawy intensywne (pszenica, jęczmień, buraki cukrowe, rośliny strączkowe).

Województwo jest jednym z największych w kraju producentów, warzyw gruntowych, owoców z drzew oraz owoców z krzewów i plantacji jagodowych. Co więcej, na przestrzeni ostatnich 14 lat specjalizacja ta, mierzona udziałem w produkcji krajowej, wykazuje tendencję rosnącą. W regionie maleje stopniowo w relacji do zbiorów krajowych, znaczenie uprawy buraków cukrowych i ziemniaków, natomiast produkcja zbóż kształtuje się na podobnym poziomie.

Słabą stroną województwa jest niekorzystna struktura gospodarstw rolnych – w większości posiadających niewielką powierzchnię użytków rolnych (ponad połowa gospodarstw posiada mniej niż 5 ha użytków rolnych) i co za tym idzie, mających trudności z samodzielnym utrzymaniem się z produkcji rolnej. Niewielkie zasoby finansowe gospodarstw mają także wpływ na niski poziom nawożenia nawozami mineralnymi. Między innymi z tego powodu, pomimo dobrych gleb, plonowanie roślin jest jednym z gorszych w kraju.

W okresie ostatnich kilku lat powiększa się dystans pomiędzy województwem lubelskim a wiodącymi w produkcji zwierzęcej województwami. Odsetek bydła i trzody chlewnej hodowanych na terenie województwa ulega systematycznemu zmniejszaniu. Ponadto obsada zwierząt gospodarskich na użytkach rolnych od 1999 r. kształtuje się stale na poziomie znacząco niższym od średniej krajowej.

TABL. 1. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2013
Powierzchnia ogólna w ha .	1657251	1665754	1617197	1584383
użytki rolne	1416613	1452525	1409236	1375661
w dobrej kulturze.....	1365593	1415753	1376853	1358387
pod zasiewami	1016954	1062803	1027445	1022723
grunty ugorowane	33680	36872	34062	26551
uprawy trwałe	74524	72852	75571	81307
ogrody przydomowe	9868	9581	8641	5362
łąki trwałe	205208	210271	209507	198836
pastwiska trwałe	25360	23374	21627	23608
pozostałe.....	51020	36771	32382	17274
lasy i grunty leśne	145080	143897	139820	132712
pozostałe grunty	95558	69333	68142	76010

a Według siedziby użytkownika.

TABL. 2. PRODUKCJA ROŚLINNA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2005	2010	2011	2012	2013
PODSTAWOWE ZIEMIOPLODY						
Powierzchnia zasiewów – w ha						
OGÓLEM	1097667	1117827	1016954	1062803	1027445	1022723
zboża	848942	854036	800417	832469	805006	787319
w tym:						
zboża podstawowe.....	679249	677135	642134	680294	641959	625324
pszenica	286470	264002	261865	299575	277849	271603
żyto	119310	96224	63825	92811	72665	73804
jęczmień.....	118150	139967	125788	121285	126530	106471
owies.....	78482	68740	72991	66103	66816	62588
pszenżyto	76836	108202	117665	100521	98099	110858
mieszanki zbożowe.....	143387	141395	120965	123340	124917	108545
strączkowe jadalne.....	18512	12570	16432	14390	11769	14331
ziemniaki ^a	79028	51665	30971	35786	30455	26448
buraki cukrowe	46143	45186	33704	31308	33096	33124
rzepak i rzepik.....	19008	29267	44160	40122	43667	66747
kukurydza na zielonkę	10832	20119	21663	27017	28077	27158
warzywa gruntowe ^a	17893	20317	15876	18960	21858	9218
w tym:						
kapusta.....	2256	3040	1710	3056	2953	1513
marchew jadalna.....	2986	2877	2188	3070	2644	1785
truskawki ^a	6216	8975	5547	8635	9341	7199

a Bez powierzchni upraw w ogrodach przydomowych.

TABL. 2. PRODUKCJA ROŚLINNA (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2005	2010	2011	2012	2013
PODSTAWOWE ZIEMIOPŁODY (dok.)						
Plony – w dt/ha						
Zboża ogółem	29,9	29,6	31,5	31,1	32,5	32,8
w tym:						
zboża podstawowe	30,0	29,9	31,1	31,4	32,3	32,2
w tym:						
pszenica	34,9	33,9	37,2	36,2	36,1	36,6
żyto	22,6	23,8	23,6	24,0	25,3	24,6
mieszanki zbożowe	27,8	26,9	33,7	27,3	30,2	27,6
Strączkowe jadalne	20,0	18,7	19,2	19,3	21,6	21,5
Ziemniaki	189	174	266	251	247	224
Buraki cukrowe	433	385	479	545	524	559
Rzepak i rzepik	22,5	20,4	22,1	24,1	24,2	24,5
Kapusta	547	349	479	380	380	539
Marchew jadalna	249	336	444	340	358	496
Truskawki i poziomki gruntowe	42	31	84	58	55	75
Zbiory – w dt						
Zboża ogółem	25356495	25277729	25238846	25882944	26184563	25803909
w tym:						
zboża podstawowe	20399910	20237496	19969386	21355244	20717140	20113539
w tym:						
pszenica	9993157	8961345	9749109	10856481	10018211	9948591
żyto	2700046	2294554	1505027	2224384	1841271	1814368
mieszanki zbożowe	3992314	3806285	4080229	3366133	3770858	2999864
Strączkowe jadalne	370428	235253	315106	278061	253727	307720
Ziemniaki	14935027	8988713	8237215	8977534	7517112	6294088
Buraki cukrowe	19967680	17384700	16142050	17056582	17327231	18512548
Rzepak i rzepik	426967	596308	975664	968877	1056821	1637556
Kapusta	1233647	1061382	818615	1161576	1123117	815853
Marchew jadalna	743809	966367	971080	1043490	946991	886068
Truskawki i poziomki gruntowe	258435	278254	464675	503675	513070	587946
SADY						
Powierzchnia uprawy – w ha						
Drzewa owocowe	30145	27623	30267	30682	30376	33190
w tym:						
jabłonie	19921	19339	20079	20809	21164	23192
śliwy	2329	1862	1883	1648	1632	1888
wiśnie	5177	4309	4248	4445	4416	5960
Krzewy owocowe i plantacje jagodowe	29970	41754	40534	40145	52722	52817
w tym:						
maliny	7749	12060	18621	18726	19724	19990
porzeczki	12851	17215	14453	14747	16763	18515

TABL. 2. PRODUKCJA ROŚLINNA (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2005	2010	2011	2012	2013
SADY (cd.)						
Plony – w dt/ha						
Drzewa owocowe						
jabłonie	105	123	135	207	229	205
śliwy	41	40	55	93	87	75
wiśnie	52	36	59	86	81	78
Owoce z krzewów i plantacji jagodowych						
maliny	36	43	39	53	55	51
porzeczki	37	33	60	65	57	52
Zbiory – w dt						
Owoce z drzew	2571377	2673075	3179817	5000066	5511712	5504901
w tym:						
jabłonie	2090404	2376120	2713854	4312587	4847652	4748277
śliwy	95121	73689	103497	153615	141761	141567
wiśnie	269143	155275	251934	380366	358097	464235
Owoce z krzewów i plantacji jagodowych	1207605	1538088	2304732	2736019	2888899	2900467
w tym:						
maliny	279586	514495	721745	986716	1084820	1015460
porzeczki	472892	560654	872589	960195	961086	960622
ŁĄKI TRWAŁE						
Powierzchnia w ha	226319	226523	205208	210271	209507	198836
Plony siana z 1 ha w dt.....	41,9	42,6	45,7	42,8	44,2	43,3
Zbiory siana w dt	9490850	9640421	9369781	9004139	9253200	8605817

TABL. 3. **POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH**
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2005	2010	2011	2012	2013
W szt.						
Bydło.....	439218	434931	345852	366302	382694	356956
w tym krowy	261775	258610	173589	176312	178035	156990
Trzoda chlewna ^a	1354937	1269299	992616	784130	635238	569622
w tym lochy.....	150506	134162	95476	63581	64298	54248
Owce	27078	23506	12884	12911	13463	15562
Konie.....	43875	41494	39869	29531	23834	23270
Drób ^{bc}	3072,6	5766,2	6408,8	7891,3	4188,4	4871,8
Na 100 ha użytków rolnych w szt.						
Bydło.....	25,7	29,0	24,4	25,2	27,2	26,2
w tym krowy	15,3	17,3	12,3	12,1	12,6	11,5
Trzoda chlewna ^a	79,3	84,8	70,1	54,0	45,1	41,8
w tym lochy.....	8,8	9,0	6,7	4,4	4,6	4,0
Owce	1,6	1,6	0,9	0,9	1,0	1,1
Konie.....	2,6	2,8	2,8	2,0	1,7	1,5
Drób ^{bc}	195	385	452	543	371	357

a Stan w końcu lipca. b W tys. szt. c W wieku powyżej 2 tygodni.

TABL. 4. **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO I PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2005	2010	2011	2012
Żywiec rzeźny					
w tys. szt.:					
bydło (bez cieląt).....	84,4	72,3	80,5	86,1	63,0
cielęta	93,2	74,3	83,8	46,6	31,2
trzoda chlewna	1484,2	1476,4	1278,6	1393,8	1200,9
owce	22,3	20,6	14,2	11,0	7,8
konie.....	5,4	8,5	6,0	5,5	5,7
na 100 ha użytków rol- nych w szt.:					
bydło (bez cieląt).....	5,4	4,9	5,7	5,9	4,5
cielęta	5,9	5,0	5,9	3,2	2,2
trzoda chlewna	94,4	99,9	90,3	96,0	85,2
owce	1,4	1,4	1,0	0,8	0,6
konie.....	0,3	0,6	0,4	0,4	0,4

TABL. 4. **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO I PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2005	2010	2011	2012
Żywiec rzeźny (dok.)					
w wadze żywej w tys. t	266,9	280,8	314,2	342,4	310,9
w wadze bitej ciepłej ^a (łącznie z podrobami) w tys. t	203,0	212,5	235,9	258,6	235,6
na 1 ha użytków rolnych w kg.....	128,7	142,2	167,4	178,0	167,2
Mleko krowie w mln l	1055,8	1033,3	742,4	721,6	746,8
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	67,1	69,1	52,7	49,7	53,0
przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l.....	3905	4224	4078	4150	4350
Jaja kurze w mln szt.	492,0	449,4	462,4	458,6	437,3
przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury noski w szt.	171	180	191	198	212
Wełna w t	110,6	94,7	50,6	51,4	46,5
przeciętna roczna ilość wełny od 1 owcy w kg	3,8	3,8	3,9	4,0	3,4

a Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński, drobiowy, króliczy, kozi i dziczyzna. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.

TABL. 5. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2005	2010	2011	2012	2013
OGÓLEM						
Zboża w t	592119	634946	527381	572154	682937	584587
w tym zboża podstawowe	563232	576201	470249	485749	566561	453790
w tym:						
pszenica	466287	443929	332129	371032	409426	294172
żyto	49318	46173	40666	24553	40319	32963
jęczmień	36161	66724	67738	71289	90603	99896
Strączkowe jadalne w t.....	1285	1720	2081	3630	848	810
Ziemniaki w t.....	29127	24148	25369	37961	29986	23543
Buraki cukrowe w t.....	1996768	1738470	1613298	1698957	1739797	1851169
Rzepak i rzepik w t	39781	55288	99727	92897	69894	104842
Warzywa w t.....	127272	153065	166031	227731	208637	167663
Owoce w t.....	242382	225351	340625	439283	656483	580566
Żywiec rzeźny ^a w t.....	188285	211890	250038	257716	247004	247598
Mleko krowie w tys. l.....	568461	613783	507491	518440	553965	519878
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	4051	248	11919	5721	3588	2335

a W wadze żywej.

TABL. 5. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2005	2010	2011	2012	2013
W % OGÓLNEJ PRODUKCJI						
Zboża	23,4	25,1	20,9	22,1	26,1	22,7
w tym zboża podstawowe ..	23,1	24,0	23,5	22,7	27,3	22,6
w tym:						
pszenica	46,7	49,5	34,1	34,2	40,9	29,6
żyto	18,3	20,1	27,0	11,0	21,9	18,2
jęczmień	9,9	15,8	17,7	18,8	21,9	29,0
Ziemniaki	2,0	2,7	3,1	4,2	4,0	4,0
Buraki cukrowe	100,0	100,0	100,0	99,6	100,0	100,0
Rzepak i rzepik	93,2	92,7	100,0	95,9	66,1	64,0
Warzywa	28,3	36,8	36,0	42,8	49,5	39,9
Owoce	94,3	53,5	.	87,9	38,7	69,3
Żywiec rzeźny ^a	70,8	75,5	79,6	72,1	79,4	.
Mleko	53,8	59,4	68,4	76,8	74,2	.
Jaja	0,8	0,1	2,6	0,8	0,8	.
NA 1 ha UZYTEKÓW ROLNYCH w kg						
Zboża	376	425	372	394	485	373
w tym zboża podstawowe..	358	386	332	334	402	289
Ziemniaki	19	16	18	26	21	15
Żywiec rzeźny ^a	129	102	177	177	175	158
w tym:						
bydło (bez cieląt)	12	21	27	24	23	22
trzoda chlewna.....	84	82	86	94	84	75
drób.....	22	35	60	58	65	59
Mleko w l.....	361	411	358	357	393	332
WARTOŚĆ SKUPU w mln zł						
OGÓLEM	1905,8	2325,1	3015,8	3886,6	4229,9	4211,1
produkty roślinne.....	871,7	989,0	1497,8	2072,1	2264,5	2206,1
produkty zwierzęce.....	1034,1	1336,1	1518,0	1814,5	1965,4	2005,0

a W wadze żywej.

TABL. 6. CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2005	2010	2011	2012	2013
	w zł					
Ziarno zbóż (bez siewnego) – za 1 dt						
pszenicy.....	41,83	34,53	59,00	80,32	86,41	80,37
żyta.....	33,46	25,72	39,60	70,14	70,46	57,55
jęczmienia	43,39	35,77	50,24	79,07	84,41	75,37
Ziemniaki – za 1 dt.....	20,02	20,20	24,90	24,88	24,86	37,25
Buraki cukrowe – za 1 dt.....	11,51	17,73	10,83	14,94	15,55	16,28
Rzepak i rzepik – za 1 dt ziarna	77,55	71,96	128,75	181,42	192,71	131,35
Tytoń – za 1 dt.....	554,70	491,31	671,11	713,16	735,61	729,58
Chmiel surowy – za 1 dt.....	1016	926	741	1142	1202	1150
Żywiec rzeźny – za 1 kg:						
bydło (bez cieląt).....	2,75	4,02	4,76	5,73	6,79	6,79
cielęta	5,50	10,26	8,72	9,77	11,10	10,15
trzoda chlewna	3,51	3,72	3,84	4,53	5,40	5,31
Mleko krowie – za 1 l.....	0,68	0,86	1,02	1,18	1,19	1,34
Jaja kurze konsumpcyjne – za 1 szt.	0,19	0,20	0,19	0,21	0,38	0,27

TABL. 7. ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH I WAPNIOWYCH ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2005	2010	2011	2012	2013
W przeliczeniu na czysty składnik w t						
Nawozy mineralne.....	138247	149114	147748	167556	173027	184128
Nawozy wapniowe	118127	93970	38038	58545	37834	81205
Na 1 ha użytków rolnych w kg						
Nawozy mineralne.....	82,9	99,8	104,3	115,3	122,8	135,1
Nawozy wapniowe	70,8	62,9	26,9	40,3	26,8	59,6

a W latach gospodarczych.

TABL. 8. **WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW
W 2013 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zbiory						
	zbóż			ziemniaków	warzyw gruntowych	owoców z drzew	owoców z krzewów i plantacji jagodowych
	ogółem	w tym					
		pszenicy	żyta				
w tys. t							
POLSKA	28455,1	9485,2	3359,3	7290,4	4003,9	3521,6	606,9
województwa:							
dolnośląskie	2450,0	1275,6	149,6	479,6	111,5	34,9	12,6
kujawsko- pomorskie.....	2713,3	964,2	238,6	435,5	506,5	69,7	14,2
<i>lubelskie</i>	<i>2580,4</i>	<i>994,9</i>	<i>181,4</i>	<i>629,4</i>	<i>420,3</i>	<i>551,1</i>	<i>290,1</i>
lubuskie.....	842,6	271,9	144,4	96,9	46,9	20,8	13,2
łódzkie.....	1840,0	380,0	374,7	741,1	533,3	412,3	45,9
małopolskie.....	737,2	296,0	22,5	452,7	407,9	122,1	18,7
mazowieckie	2624,4	525,0	427,8	963,0	666,1	1606,7	99,4
opolskie.....	1762,1	825,2	68,5	194,6	36,5	13,2	1,4
podkarpackie.....	752,8	311,8	35,3	521,5	106,4	44,4	18,4
podlaskie	1287,1	133,0	139,9	455,0	53,0	14,5	10,9
pomorskie.....	1584,8	734,8	193,6	475,8	85,7	14,7	7,8
śląskie.....	771,0	256,7	76,7	158,9	82,7	16,5	4,5
świętokrzyskie	722,5	239,8	50,8	292,0	319,3	420,0	20,3
warmińsko- mazurskie	1521,8	579,9	137,6	278,5	65,2	29,6	16,6
wielkopolskie	4565,6	966,6	743,8	830,8	498,1	124,1	16,7
zachodniopomor- skie	1699,6	730,0	374,1	285,2	64,5	27,1	16,5

TABL. 8. **WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW
W 2013 R. (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pogłowie					Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik ^c	
	bydła ^a		trzody chlewnej ^b		owiec ^a	mineralnych	wapniowych ^d
	ogółem	w tym krów	ogółem	w tym loch			
	w tys. szt.					w tys. t	
POLSKA	5860,8	2526,4	11129,4	995,2	249,5	2003,4	754,6
województwa:							
dolnośląskie	102,8	42,1	208,5	27,3	11,4	148,1	76,3
kujawsko-pomorskie.....	489,6	161,1	1234,6	127,7	10,5	183,5	68,9
<i>lubelskie</i>	<i>357,0</i>	<i>157,0</i>	<i>569,6</i>	<i>54,2</i>	<i>15,6</i>	<i>184,1</i>	<i>81,2</i>
lubuskie.....	78,3	31,8	144,9	12,1	4,3	78,1	12,0
łódzkie.....	450,4	194,9	970,5	71,2	10,5	163,8	54,3
małopolskie.....	179,6	97,5	211,9	27,9	74,7	38,1	7,1
mazowieckie	1084,2	540,2	951,5	89,0	7,7	175,1	71,6
opolskie.....	113,0	41,9	409,0	38,4	3,0	118,0	66,1
podkarpackie.....	96,7	59,9	175,0	17,3	16,3	43,8	14,2
podlaskie	957,5	468,8	350,8	31,8	21,1	105,0	10,7
pomorskie.....	199,2	74,3	708,4	72,6	14,2	113,7	55,5
śląskie	122,1	48,5	245,2	23,7	14,6	43,2	23,8
świętokrzyskie	165,3	64,6	210,7	25,6	3,5	63,0	14,2
warmińsko-mazurskie	451,2	199,4	516,2	50,0	13,7	111,9	55,4
wielkopolskie.....	921,1	307,4	3944,0	299,1	20,8	264,7	89,3
zachodniopomorskie.....	92,8	37,3	278,6	27,2	7,7	169,2	53,8

a Stan w czerwcu. b Stan w końcu lipca. c W roku gospodarczym 2012/2013. d Łącznie z wapnem defekacyjnym.

TABL. 8. **WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW
W 2013 R. (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zbiory						
	zbóż			ziemniaków	warzyw gruntowych	owoców z drzew	owoców z krzewów i plantacji jagodowych
	ogółem	w tym					
		pszenicy	żyta				
w %							
POLSKA	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
województwa:							
dolnośląskie	8,6	13,4	4,5	6,6	2,8	1,0	2,1
kujawsko- pomorskie.....	9,5	10,2	7,1	6,0	12,7	2,0	2,3
<i>lubelskie</i>	<i>9,1</i>	<i>10,5</i>	<i>5,4</i>	<i>8,6</i>	<i>10,5</i>	<i>15,6</i>	<i>47,8</i>
lubuskie.....	3,0	2,9	4,3	1,3	1,2	0,6	2,2
łódzkie.....	6,5	4,0	11,2	10,2	13,3	11,7	7,6
małopolskie.....	2,6	3,1	0,7	6,2	10,2	3,5	3,1
mazowieckie	9,2	5,5	12,7	13,2	16,6	45,6	16,4
opolskie.....	6,2	8,7	2,0	2,7	0,9	0,4	0,2
podkarpackie.....	2,6	3,3	1,0	7,2	2,7	1,3	3,0
podlaskie	4,5	1,4	4,2	6,2	1,3	0,4	1,8
pomorskie.....	5,6	7,7	5,8	6,5	2,1	0,4	1,3
śląskie	2,7	2,7	2,3	2,2	2,1	0,5	0,7
świętokrzyskie	2,5	2,5	1,5	4,0	8,0	11,9	3,4
warmińsko- mazurskie.....	5,3	6,1	4,1	3,8	1,6	0,8	2,7
wielkopolskie.....	16,0	10,2	22,1	11,4	12,4	3,5	2,7
zachodniopomor- skie.....	6,0	7,7	11,1	3,9	1,6	0,8	2,7

TABL. 8. **WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW
W 2013 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pogłowie					Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik ^c	
	bydła ^a		trzody chlewnej ^b		owiec ^a	mineralnych	wapniowych ^d
	ogółem	w tym krów	ogółem	w tym loch			
	w %						
POLSKA	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
województwa:							
dolnośląskie	1,8	1,7	1,9	2,7	4,6	7,4	10,1
kujawsko-pomorskie.....	8,4	6,4	11,1	12,8	4,2	9,2	9,1
<i>lubelskie</i>	<i>6,1</i>	<i>6,2</i>	<i>5,1</i>	<i>5,5</i>	<i>6,2</i>	<i>9,2</i>	<i>10,8</i>
lubuskie.....	1,3	1,3	1,3	1,2	1,7	3,9	1,6
łódzkie.....	7,7	7,7	8,7	7,2	4,2	8,2	7,2
małopolskie.....	3,1	3,9	1,9	2,8	30,0	1,9	0,9
mazowieckie	18,5	21,4	8,5	8,9	3,1	8,7	9,5
opolskie.....	1,9	1,7	3,7	3,9	1,2	5,9	8,8
podkarpackie.....	1,7	2,4	1,6	1,7	6,5	2,2	1,9
podlaskie	16,3	18,6	3,2	3,2	8,4	5,2	1,4
pomorskie.....	3,4	2,9	6,4	7,3	5,7	5,7	7,4
śląskie	2,1	1,9	2,2	2,4	5,9	2,2	3,2
świętokrzyskie	2,8	2,6	1,9	2,6	1,4	3,1	1,9
warmińsko-mazurskie.....	7,7	7,9	4,6	5,0	5,5	5,6	7,3
wielkopolskie.....	15,7	12,2	35,4	30,1	8,3	13,2	11,8
zachodniopomorskie.....	1,6	1,5	2,5	2,7	3,1	8,4	7,1

a Stan w czerwcu. b Stan w końcu lipca. c W roku gospodarczym 2012/2013. d Łącznie z wapnem defekacyjnym.

TABL. 9. LOKATA WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zbiory						
	zbóż			ziemniaków	warzyw gruntowych	owoców z drzew	owoców z krzewów i plantacji jagodowych
	ogółem	w tym					
		pszenicy	żyta	na 1 mieszkańca w kg			
Dolnośląskie.....	8	4	12	13	12	14	13
Kujawsko-pomorskie.....	3	3	6	7	2	7	10
<i>Lubelskie</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>9</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>3</i>	<i>1</i>
Lubuskie.....	9	9	4	15	9	10	5
Łódzkie	10	11	3	2	3	4	3
Małopolskie	15	15	16	14	7	5	11
Mazowieckie.....	13	14	10	11	6	2	2
Opolskie.....	1	1	11	9	15	12	15
Podkarpackie.....	14	12	15	4	8	8	9
Podlaskie.....	5	13	5	1	11	13	8
Pomorskie	11	7	8	8	14	15	14
Śląskie.....	16	16	14	16	16	16	16
Świętokrzyskie.....	12	10	13	6	1	1	4
Warmińsko-mazurskie.....	6	6	7	10	10	9	6
Wielkopolskie.....	2	8	2	5	5	6	12
Zachodniopomorskie.....	7	5	1	12	13	11	7

TABL. 9. LOKATA WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2013 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pogłowie					Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik ^c	
	bydła ^a na 100 ha użytków rolnych		trzody chlewnej ^b na 100 ha użytków rolnych		owiec ^a na 100 ha użytków rolnych	mineralnych	wapniowych ^d
	ogółem	w tym krów	ogółem	w tym loch		w kg na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze	
Dolnośląskie.....	16	16	16	16	7	6	2
Kujawsko-pomorskie.....	4	7	2	2	12	4	5
Lubelskie.....	11	10	10	11	9	9	7
Lubuskie.....	13	14	12	13	10	3	12
Łódzkie.....	5	4	3	5	11	5	9
Małopolskie.....	8	6	11	8	1	16	15
Mazowieckie.....	2	2	8	10	16	14	11
Opolskie.....	12	13	5	4	15	1	1
Podkarpackie.....	14	11	15	14	3	15	14
Podlaskie.....	1	1	14	15	4	13	16
Pomorskie.....	10	12	4	3	5	7	3
Śląskie.....	9	9	6	6	2	11	6
Świętokrzyskie.....	7	8	9	7	14	10	13
Warmińsko-mazurskie.....	6	3	7	9	6	12	8
Wielkopolskie.....	3	5	1	1	8	8	10
Zachodniopomorskie.....	15	15	13	12	13	2	4

a Stan w czerwcu. b Stan w końcu lipca. c W roku gospodarczym 2012/2013. d Łącznie z wapnem defekacyjnym.

DANE WOJEWÓDZKIE

TABL. 10. DYNAMIKA PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2012 R. ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa indywidualne	Gospodarstwa pozostałe
Produkcja globalna	97,7	97,7	97,2
roślinna	100,4	100,3	104,4
zwierzęca	92,2	92,5	83,1
Produkcja końcowa	97,1	97,4	86,2
roślinna	100,6	101,0	89,5
zwierzęca	92,2	92,5	80,5
Produkcja towarowa	99,7	100,2	82,8
roślinna	102,9	103,5	83,5
zwierzęca	95,3	95,8	81,8

a Ceny stałe z 2011 r.

TABL. 11. STRUKTURA GLOBALNEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2012 R. ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w %	
OGÓŁEM	100,0	100,0
PRODUKCJA ROŚLINNA		
Razem	69,4	69,3
w tym:		
zboża	23,1	22,9
w tym zboża podstawowe.....	18,5	18,3
pszenica.....	9,6	9,4
żyto.....	1,5	1,5
jęczmień	3,6	3,6
owies	1,4	1,5
pszenżyto.....	2,4	2,4
ziemniaki	3,7	3,8
przemysłowe	7,9	7,7
buraki cukrowe	3,0	3,0
oleiste.....	2,4	2,1
pozostałe	2,5	2,5
warzywa	8,2	8,2
owoce	17,5	17,9
siano łąkowe.....	1,8	1,9

a Ceny stałe z 2011 r.

TABL. 11. STRUKTURA GLOBALNEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2012 R. ^a (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w %	
PRODUKCJA ZWIERZĘCA		
Razem	30,6	30,7
w tym:		
żywiec rzeźny	17,3	17,5
w tym:		
wołowy	2,4	2,4
cielęcy	0,4	0,4
wieprzowy	9,3	9,4
barani	0,0	0,0
drobiowy	5,0	5,0
mleko krowie	11,1	11,0
jaja kurze	2,3	2,2
obornik	0,9	0,9

a Ceny stałe z 2011 r.

TABL. 12. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w ha	
Powierzchnia ogólna	1584383	1542603
użytki rolne	1375661	1339259
w dobrej kulturze	1358387	1322891
pod zasiewami	1022723	994514
grunty ugorowane	26551	26264
uprawy trwałe	81307	80495
ogrody przydomowe	5362	5322
łąki trwałe	198836	193996
pastwiska trwałe	23608	22300
pozostałe	17274	16368
lasy i grunty leśne	132712	131441
pozostałe grunty	76010	71903

TABL. 13. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH W 2013 R.

Grupy obszarowe użytków rolnych	Powierzchnia gruntów										
	ogółem	użytki rolne							pozostałe	lasy i grunty leśne	pozostałe grunty
		razem	użytki rolne w dobrej kulturze				pozostałe				
			razem	łąki trwałe	pastwiska trwałe	ogrody przydomowe		pod zasiewami			
w tys. ha											

Ogółem

Ogółem...	1584,4	1375,7	1358,4	198,8	23,6	5,4	1022,7	17,3	132,7	76,0
0-1 ha	5,9	4,3	4,1	0,6	0,1	0,1	1,5	0,2	0,5	1,0
1-2	52,7	39,3	37,7	5,5	0,3	0,7	24,8	1,6	7,0	6,4
2-3	83,7	64,8	62,8	8,9	0,6	0,7	42,0	2,0	12,1	6,9
3-5	179,8	145,3	141,4	20,1	1,1	1,1	103,9	3,9	23,7	10,8
5-10	389,2	329,9	324,5	50,3	3,1	1,5	240,4	5,4	41,2	18,0
10-15	231,2	206,0	204,8	32,0	3,0	0,5	154,6	1,2	17,4	7,8
15-20	138,3	125,6	125,1	17,6	2,9	0,3	97,7	0,5	8,0	4,6
20-30	144,6	132,7	131,9	18,8	2,7	0,2	102,1	0,8	7,6	4,3
30-50	135,7	127,2	126,8	17,8	3,5	0,1	100,3	0,4	4,5	4,0
50 ha i więcej.	223,4	200,5	199,2	27,4	6,3	0,1	155,6	1,3	10,6	12,2

w tym gospodarstwa indywidualne

Ogółem...	1542,6	1339,3	1322,9	194,0	22,3	5,3	994,5	16,4	131,4	71,9
0-1 ha	5,9	4,3	4,1	0,6	0,1	0,1	1,5	0,2	0,5	1,0
1-2	52,6	39,3	37,7	5,5	0,3	0,7	24,8	1,6	7,0	6,4
2-3	83,7	64,8	62,8	8,9	0,6	0,7	42,0	2,0	12,1	6,8
3-5	179,8	145,2	141,3	20,1	1,1	1,1	103,8	3,9	23,7	10,8
5-10	389,0	329,8	324,5	50,2	3,1	1,5	240,3	5,4	41,2	18,0
10-15	231,1	206,0	204,8	32,0	3,0	0,5	154,5	1,2	17,4	7,7
15-20	138,2	125,6	125,0	17,6	2,9	0,3	97,6	0,5	8,0	4,6
20-30	144,3	132,5	131,7	18,8	2,7	0,2	102,0	0,8	7,6	4,3
30-50	134,2	126,8	126,4	17,7	3,5	0,1	100,1	0,4	4,5	3,0
50 ha i więcej.	183,8	165,0	164,5	22,7	5,1	0,0	127,9	0,5	9,5	9,3

TABL. 14. LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH POSIADAJĄCYCH UŻYTKI ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH W 2013 R.

Grupy obszarowe użytków rolnych	Z powierzchnią										
	ogółem	użytków rolnych							pozostałych	lasów i gruntów leśnych	pozostałych gruntów
		razem	użytków rolnych w dobrej kulturze				pozostałych				
			razem	łąk trwałych	pastwisk trwałych	ogrodów przydomowych		pod zasiewami			
Ogółem											
Ogółem...	178124	178095	178020	109297	16623	78251	161924	15542	105241	159248	
0-1 ha	4755	4725	4722	1120	99	1391	2258	325	1195	3805	
1-2	27066	27066	27015	10120	732	10367	21785	2900	11359	22188	
2-3	26410	26410	26391	13965	1388	11060	22930	2615	13287	22648	
3-5	37046	37046	37044	22452	2513	16751	34726	3458	22656	32880	
5-10	47584	47584	47584	34040	5099	22042	45746	4289	32270	44291	
10-15	17151	17151	17151	13210	2777	8150	16739	1046	11861	16069	
15-20	7335	7335	7335	5858	1652	3861	7183	341	5194	7158	
20-30	5549	5549	5549	4439	1114	2425	5428	297	3894	5269	
30-50	3359	3359	3359	2711	830	1515	3309	161	2319	3200	
50 ha i więcej.	1869	1869	1869	1383	419	690	1819	110	1206	1740	
w tym gospodarstwa indywidualne											
Ogółem...	177974	177946	177871	109206	16577	78235	161799	15508	105175	159131	
0-1 ha	4754	4725	4722	1120	99	1391	2258	325	1194	3804	
1-2	27061	27061	27010	10119	730	10367	21782	2900	11358	22188	
2-3	26407	26407	26388	13963	1388	11060	22929	2615	13286	22645	
3-5	37036	37036	37034	22447	2513	16749	34718	3457	22653	32875	
5-10	47571	47571	47571	34034	5097	22040	45736	4285	32267	44282	
10-15	17146	17146	17146	13208	2776	8150	16735	1046	11858	16066	
15-20	7332	7332	7332	5856	1652	3861	7180	341	5192	7156	
20-30	5542	5542	5542	4435	1113	2424	5422	296	3892	5264	
30-50	3349	3349	3349	2706	826	1513	3301	158	2318	3193	
50 ha i więcej.	1776	1776	1776	1319	383	681	1737	85	1157	1658	

TABL. 15. ŚREDNIA POWIERZCHNIA GOSPODARSTW ROLNYCH POSIADAJĄCYCH UŻYTKI ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH W 2013 R.

Grupy obszarowe użytków rolnych	Z powierzchnią gruntów										
	ogółem	użytków rolnych							pozostałych	lasów i gruntów leśnych	pozostałych gruntów
		razem	użytków rolnych w dobrej kulturze				pozostałych				
			razem	łąk trwałych	pastwisk trwałych	ogrodów przydomowych		pod zasiewami			
Ogółem											
Ogółem...	8,9	7,7	7,6	1,8	1,4	0,1	6,3	1,1	1,3	0,5	
0-1 ha	1,2	0,9	0,9	0,5	0,8	0,1	0,7	0,7	0,5	0,3	
1-2	1,9	1,5	1,4	0,5	0,4	0,1	1,1	0,5	0,6	0,3	
2-3	3,2	2,5	2,4	0,6	0,4	0,1	1,8	0,8	0,9	0,3	
3-5	4,9	3,9	3,8	0,9	0,4	0,1	3,0	1,1	1,0	0,3	
5-10	8,2	6,9	6,8	1,5	0,6	0,1	5,3	1,3	1,3	0,4	
10-15	13,5	12,0	11,9	2,4	1,1	0,1	9,2	1,1	1,5	0,5	
15-20	18,8	17,1	17,1	3,0	1,7	0,1	13,6	1,6	1,5	0,6	
20-30	26,1	23,9	23,8	4,2	2,5	0,1	18,8	2,5	1,9	0,8	
30-50	40,4	37,9	37,7	6,6	4,2	0,1	30,3	2,7	1,9	1,3	
50 ha i więcej.	119,5	107,3	106,6	19,8	15,1	0,1	85,5	11,7	8,8	7,0	
w tym gospodarstwa indywidualne											
Ogółem...	8,7	7,5	7,4	1,8	1,3	0,1	6,1	1,1	1,2	0,5	
0-1 ha	1,2	0,9	0,9	0,5	0,8	0,1	0,7	0,7	0,5	0,3	
1-2	1,9	1,5	1,4	0,5	0,4	0,1	1,1	0,5	0,6	0,3	
2-3	3,2	2,5	2,4	0,6	0,4	0,1	1,8	0,8	0,9	0,3	
3-5	4,9	3,9	3,8	0,9	0,4	0,1	3,0	1,1	1,0	0,3	
5-10	8,2	6,9	6,8	1,5	0,6	0,1	5,3	1,3	1,3	0,4	
10-15	13,5	12,0	11,9	2,4	1,1	0,1	9,2	1,1	1,5	0,5	
15-20	18,8	17,1	17,1	3,0	1,7	0,1	13,6	1,6	1,5	0,6	
20-30	26,0	23,9	23,8	4,2	2,5	0,1	18,8	2,6	1,9	0,8	
30-50	40,1	37,9	37,7	6,5	4,2	0,1	30,3	2,3	1,9	0,9	
50 ha i więcej.	103,5	92,9	92,6	17,2	13,2	0,1	73,6	5,4	8,2	5,6	

**TABL. 16. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW WYBRANYCH UPRAW
WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH W 2013 R.**

Grupy obszarowe użytków rolnych	Powierzchnia zasiewów									
	ogółem	w tym								
		razem	zboża				strącz- kowe jadalne	ziemnia- ki	buraki cukrowe	rzepak i rzepik
			w tym							
	pszenica	żyto	jęczmień	pszenży- to	w tys. ha					
Ogółem										
Ogółem...	1022,7	787,3	271,6	73,8	106,5	110,9	14,3	26,4	33,1	66,7
0-1 ha	1,5	1,2	0,6	0,0	0,1	0,4	-	0,1	0,0	0,0
1-2	24,8	20,1	7,0	1,6	2,5	2,8	0,1	1,0	0,2	0,6
2-3	42,0	35,5	11,1	4,8	4,4	4,9	0,5	1,4	0,2	1,1
3-5	103,9	88,5	25,8	10,8	12,3	11,2	0,8	3,3	0,5	2,1
5-10	240,4	198,9	60,2	21,1	29,4	29,4	3,7	6,6	2,9	8,5
10-15	154,6	121,2	38,7	10,2	17,9	18,2	3,6	3,5	5,2	7,6
15-20	97,7	74,4	25,0	6,5	10,4	10,9	1,5	3,1	3,5	5,3
20-30	102,1	74,1	26,9	6,2	9,8	12,6	1,5	2,9	5,4	8,1
30-50	100,3	68,7	28,5	4,3	9,1	10,4	1,5	2,5	6,3	9,5
50 ha i więcej.	155,6	104,7	48,0	8,1	10,8	10,0	1,0	2,1	8,9	23,7
w tym gospodarstwa indywidualne										
Ogółem...	994,5	768,8	263,3	71,8	103,9	109,1	14,3	26,4	31,7	61,1
0-1 ha	1,5	1,2	0,6	0,0	0,1	0,4	-	0,1	0,0	0,0
1-2	24,8	20,1	7,0	1,6	2,5	2,8	0,1	1,0	0,2	0,6
2-3	42,0	35,5	11,1	4,8	4,4	4,9	0,5	1,4	0,2	1,1
3-5	103,8	88,5	25,8	10,8	12,3	11,2	0,8	3,3	0,5	2,1
5-10	240,3	198,9	60,1	21,1	29,4	29,4	3,7	6,6	2,9	8,5
10-15	154,5	121,2	38,7	10,2	17,9	18,2	3,6	3,5	5,2	7,6
15-20	97,6	74,4	25,0	6,5	10,4	10,9	1,5	3,1	3,5	5,3
20-30	102,0	74,0	26,8	6,2	9,7	12,6	1,5	2,9	5,4	8,1
30-50	100,1	68,6	28,4	4,3	9,1	10,4	1,5	2,5	6,3	9,5
50 ha i więcej.	127,9	86,5	39,8	6,2	8,3	8,3	1,0	2,1	7,5	18,2

TABL. 17. CENY UŻYTKÓW ROLNYCH W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Użytki rolne według klas						
	grunty orne				łąki		
	ogółem	dobra (klasy I, II, IIIa)	średnia (klasy IIIb, IV)	słaba (klasy V, VI)	ogółem	dobra	słaba
	w zł za 1 ha						
	zakup/sprzedaż						
I-IV kwartał...	18140	23048	18132	13009	9474	10327	8362
I kwartał	19252	27651	19518	13831	11465	12612	8842
II kwartał	17070	21459	16623	12233	9136	9962	8171
III kwartał	20337	28033	20862	14439	12290	12666	11606
IV kwartał	20540	27824	20947	14495	12077	12906	9976
	dzierżawa						
I-IV kwartał...	639	763	628	473	305	313	294
I kwartał	958	875	1250	860	333	300	400
II kwartał	643	777	619	473	292	322	260
III kwartał	688	756	707	551	520	375	.
IV kwartał	726	781	733	609	400	366	500

TABL. 18. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW PODSTAWOWYCH UPRAW W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w ha	
OGÓŁEM	1022723	994514
Zboża ogółem.....	787319	768807
zboża podstawowe	625324	610180
pszenica	271603	263298
ozima	224757	217273
jara	46846	46025
żyto	73804	71836
jęczmień	106471	103871
ozimy	13826	13410
jary	92645	90461
owies	62588	62033
pszenżyto.....	110858	109142
ozime	94746	93304
jare	16112	15838
mieszanki zbożowe	108545	108348
ozime	11403	11373
jare.....	97142	96975
gryka, proso i inne zbożowe	17611	17571
kukurydza na ziarno.....	35839	32708
Strączkowe jadalne (konsumpcyjne).....	14331	14261
w tym:		
groch.....	2222	2152
fasola	11389	11389
bób.....	391	391
Ziemniaki ^a	26448	26417
Przemysłowe	107020	99971
buraki cukrowe	33124	31713
rzepak i rzepik	66747	61112
len włóknisty	271	271
len oleisty.....	125	122
tytoń	6753	6753
konopie	-	-

^a Bez upraw w ogrodach przydomowych.

TABL. 18. **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW PODSTAWOWYCH UPRAW W 2013 R.**
(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
Pastewne.....	56751	54965
okopowe pastewne.....	1472	1454
w tym buraki pastewne	903	886
strączkowe pastewne (ziarno).....	8384	8154
peluszka	652	604
wyka	814	813
bobik	631	516
łubin słodki	5455	5403
mieszanki strączkowe i zbo- żowo-strączkowe	832	818
strączkowe pastewne (zielonka) ..	2480	2457
peluszka	498	498
wyka	498	498
bobik	80	80
łubin słodki	455	455
mieszanki strączkowe i zbo- żowo-strączkowe	949	926
motylkowe drobnonasienne (ziarno).....	2537	2459
koniczyna.....	720	715
lucerna	190	190
esparceta	82	37
seradela i pozostałe motylko- we pastewne	145	145
trawy polowe	1247	1219
inne pastewne	153	153
motylkowe drobnonasienne (zielonka)	14720	14405
koniczyna.....	4193	4191
lucerna	1291	1207
esparceta	84	84
seradela i pozostałe motylko- we pastewne	1000	963
trawy polowe	7131	6959
inne pastewne	1021	1001
kukurydza na zielonkę.....	27158	26036
Pozostałe uprawy	30854	30093
w tym:		
warzywa gruntowe ^a	9218	8802
truskawki ^a	7199	7178
chmiel	1403	1364
zioła, przyprawy	5398	5398
mak, gorczyca i inne oleiste	2026	1921
łubin gorzki na nasiona	270	260

^a Bez upraw w ogrodach przydomowych.

TABL. 19. **PLONY PODSTAWOWYCH UPRAW W 2013 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w dt/ha	
Zboża ogółem.....	32,8	32,4
zboża podstawowe.....	32,2	31,8
pszenica.....	36,6	36,1
ozima.....	37,3	36,7
jara.....	33,3	33,1
żyto.....	24,6	24,3
jęczmień.....	32,3	32,1
ozimy.....	33,5	33,0
jary.....	32,1	32,0
owies.....	27,0	27,0
pszenżyto.....	29,1	28,9
ozime.....	29,1	29,0
jare.....	28,9	28,6
mieszanki zbożowe.....	27,6	27,6
ozime.....	28,0	28,0
jare.....	27,6	27,6
gryka, proso i inne zbożowe.....	14,3	14,3
kukurydza na ziarno.....	68,0	68,0
 Strączkowe jadalne (konsumpcyjne).....	 21,5	 21,4
w tym:		
groch.....	22,8	22,3
fasola.....	21,1	21,1
bób.....	26,1	26,1
 Ziemniaki.....	 224	 224
 Przemysłowe		
buraki cukrowe.....	559	562
rzepak i rzepik.....	24,5	23,9
len włóknisty.....	15,0	15,0
len oleisty.....	17,9	17,9
tytoń.....	21,5	21,5
konopie.....	-	-

TABL. 19. **PLONY PODSTAWOWYCH UPRAW W 2013 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w dt/ha	
Pastewne		
okopowe pastewne	556	553
w tym buraki pastewne	605	600
strączkowe pastewne (ziarno)	18,7	18,5
peluszka	21,5	22,0
wyka	18,1	18,1
bobik	26,5	24,8
łubin słodki	17,0	17,0
mieszanki strączkowe i zbo- żowo-strączkowe	22,0	22,0
strączkowe pastewne (zielonka)	206	207
peluszka	205	205
wyka	210	210
bobik	205	205
łubin słodki	203	203
mieszanki strączkowe i zbo- żowo-strączkowe	207	209
motylkowe drobnonasienne (ziarno)	7,0	6,8
koniczyna	4,8	4,8
lucerna	4,9	4,9
esparceta	14,0	13,8
seradela i pozostałe motylko- we pastewne	10,9	10,9
trawy polowe	7,9	7,7
inne pastewne	5,3	5,3
motylkowe drobnonasienne (zielonka)	250	253
koniczyna	288	288
lucerna	284	294
esparceta	178	178
seradela i pozostałe motylko- we pastewne	200	199
trawy polowe	235	239
inne pastewne	216	216
kukurydza na zielonkę	593	600
Pozostałe uprawy		
w tym:		
truskawki	75,1	75,2
chmiel	15,5	15,4
zioła, przyprawy	10,7	10,7
mak, gorczyca i inne oleiste	12,4	12,4
łubin gorzki na nasiona	16,2	16,5

TABL. 20. ZBIORY PODSTAWOWYCH UPRAW W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w dt	
Zboża ogółem.....	25803909	24885092
zboża podstawowe.....	20113539	19413918
pszenica.....	9948591	9497347
ozima.....	8388627	7973919
jara.....	1559964	1523428
żyto.....	1814368	1745615
jęczmień.....	3438941	3337282
ozimy.....	462571	442530
jary.....	2976370	2894752
owies.....	1690907	1674891
pszenżyto.....	3220732	3158783
ozime.....	2755416	2705816
jare.....	465316	452967
mieszanki zbożowe.....	2999864	2994954
ozime.....	319309	318444
jare.....	2680555	2676510
gryka, proso i inne zbożowe.....	252624	252076
kukurydza na ziarno.....	2437882	2224144
Strączkowe jadalne (konsumpcyjne).....	307720	305116
w tym:		
groch.....	50594	47990
fasola.....	240308	240308
bób.....	10205	10205
Ziemniaki.....	6294088	6284962
Przemysłowe		
buraki cukrowe.....	18512548	17822706
rzepak i rzepik.....	1637556	1460646
len włóknisty.....	4065	4065
len oleisty.....	2238	2184
tytoń.....	145190	145190
konopie.....	-	-

TABL. 20. ZBIORY PODSTAWOWYCH UPRAW W 2013 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w dt	
Pastewne:		
okopowe pastewne	818945	804240
w tym buraki pastewne	546305	531600
strączkowe pastewne (ziarno).....	156376	150647
peluszką	13994	13288
wyka	14725	14715
bobik	16690	12797
łubin słodki	92659	91851
mieszanki strączkowe i zbo- żowo-strączkowe	18308	17996
strączkowe pastewne (zielonka) ..	511519	508969
peluszką	102090	102090
wyka	104580	104580
bobik	16400	16400
łubin słodki	92365	92365
mieszanki strączkowe i zbo- żowo-strączkowe	196084	193534
motylkowe drobnonasienne (ziarno)	17710	16652
koniczyna	3437	3432
lucerna	931	931
esparceta	1146	511
seradela i pozostałe motylko- we pastewne	1581	1581
trawy polowe	9804	9386
inne pastewne	811	811
motylkowe drobnonasienne (zie- lonka).....	3685958	3647872
koniczyna	1207008	1207008
lucerna	366687	354858
esparceta	14952	14952
seradela i pozostałe motylko- we pastewne	199630	191637
trawy polowe	1677437	1663201
inne pastewne	220244	216216
kukurydza na zielonkę	16115808	15621600
Pozostałe uprawy		
w tym		
warzywa gruntowe	4202842	4086268
truskawki	587946	587645
chmiel	21704	21006
zioła, przyprawy	57759	57759
mak, gorczyca i inne oleiste	25127	23820
łubin gorzki na nasiona.....	4370	4290

TABL. 21. **POWIERZCHNIA, PLONY I ZBIORY WARZYW GRUNTOWYCH W 2013 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
POWIERZCHNIA w ha		
OGÓŁEM	11826	11405
kapusta	1513	1510
kalafiorzy	1571	1570
cebula	1123	907
marchew jadalna	1785	1705
buraki ćwikłowe	624	605
ogórki	838	827
pomidory	1010	1009
brokuły	758	758
pory	150	150
pietruszka	303	303
fasola szparagowa	1113	1024
pozostałe ^a	1038	1037
PLONY z 1 ha w dt		
Kapusta	539	540
Kalafiorzy	280	280
Cebula	339	350
Marchew jadalna	496	498
Buraki ćwikłowe	457	460
Ogórki	268	270
Pomidory	446	446
Brokuły	230	230
Pory	300	300
Pietruszka	270	270
Fasola szparagowa	143	149

a Selery, rzodkiewka, salata, rabarbar, chrzan, szparagi, koper, groszek zielony, kapusta pekińska i inne.

TABL. 21. **POWIERZCHNIA, PLONY I ZBIORY WARZYW GRUNTOWYCH W 2013 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
ZBIORY w dt		
OGÓŁEM	4202842	4086268
kapusta	815853	815400
kalafior	439811	439600
cebula	381113	317000
marchew jadalna	886068	848350
buraki ćwikłowe	285084	278254
ogórki	224209	223400
pomidory	450107	449990
brokuły	174318	174300
pory	45029	45000
pietruszka	81883	81810
fasola szparagowa	158566	152450
pozostałe ^a	260801	260714

a Selery, rzodkiewka, salata, rabarbar, chrzan, szparagi, koper, groszek zielony, kapusta pekińska i inne.

TABL. 22. **POWIERZCHNIA UPRAWY DRZEW, KRZEWÓW OWOCOWYCH, PLAN-TACJI JAGODOWYCH I LESZCZYNY, PLONY I ZBIORY OWOCÓW W 2013 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
POWIERZCHNIA w ha		
Drzewa owocowe	33190	32965
jabłonie	23192	23013
grusze	857	855
śliwy	1888	1855
wiśnie	5960	5950
czereśnie	824	824
brzoskwinie	49	49
morele	57	57
orzechy włoskie	361	361

TABL. 22. **POWIERZCHNIA UPRAWY DRZEW, KRZEWÓW OWOCOWYCH, PLANTACJI JAGODOWYCH I LESZCZYNY, PLONY I ZBIORY OWOCÓW W 2013 R. (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
POWIERZCHNIA w ha (dok.)		
Krzewy owocowe i plantacje jagodowe	52817	52465
leszczyna	1610	1605
agrest	614	608
porzeczki	18515	18448
truskawki i poziomki gruntowe..	7831	7810
maliny	19990	19990
aronia.....	3754	3715
borówka wysoka.....	395	181
pozostałe jagodowe ^a	108	108
PLONY w dt/ha		
Owoce z drzew:		
jabłonie	204,7	205,2
grusze	104,8	105,0
śliwy	75,0	76,1
wiśnie	77,9	78,0
czereśnie	54,4	54,4
brzoskwinie	68,5	68,8
morele.....	74,2	74,6
orzechy włoskie.....	39,8	39,9
Owoce z krzewów i plantacji jagodowych:		
leszczyna.....	15,6	15,6
agrest	71,0	71,3
porzeczki.....	51,9	51,9
truskawki i poziomki gruntowe	75,1	75,2
maliny	50,8	50,8
aronia	66,8	67,3
borówka wysoka	27,7	37,0

^a Winorośl i inne.

TABL. 22. **POWIERZCHNIA UPRAWY DRZEW, KRZEWÓW OWOCOWYCH, PLAN-
TACJI JAGODOWYCH I LESZCZYNY, PLONY I ZBIORY OWOCÓW W
2013 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
ZBIORY w dt		
Owoce z drzew	5510771	5485340
jabłonie	4748277	4723490
grusze	89842	89800
śliwy	141567	141280
wiśnie	464235	463920
czereśnie	44830	44830
brzoskwinie	3370	3370
morele.....	4250	4250
orzechy włoskie.....	14400	14400
Owoce z krzewów i plantacji jagodowych	2900467	2892459
leszczyna.....	25105	25060
agrest	43567	43364
porzeczki	960622	958050
truskawki i poziomki gruntowe	587946	587645
maliny	1015460	1015460
aronia	250667	250050
borówka wysoka	10970	6700
pozostałe jagodowe ^a	6130	6130

a Winorośl i inne.

TABL. 23. LICZBA DRZEW OWOCUJĄCYCH, POWIERZCHNIA I ZBIORY JABŁEK WEDŁUG ODMIAN W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba drzew owocujących	Powierzchnia uprawy	Zbiory
	w %		
Ogółem	100,0	100,0	100,0
w tym:			
Jonagold.....	20,0	22,0	22,0
Idaret.....	9,0	10,0	10,0
Szampion	9,0	10,0	10,0
Ligol	8,0	8,0	8,0
Golden Delicious	9,0	10,0	10,0
Elstar.....	7,0	8,0	8,0
Gala.....	8,5	6,0	6,0
Cortland	2,0	3,0	3,0
Lobo.....	3,0	3,0	3,0
Gloster	3,8	3,8	3,8

TABL. 24. POWIERZCHNIA, PŁONY I ZBIORY SIANA Z ŁĄK TRWAŁYCH W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Płony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
OGÓŁEM	198836	43,3	8605817
I pokos	198836	24,1	4788709
II pokos	198836	14,5	2886556
III pokos.....	198836	4,7	930552
w tym gospodarstwa indywidualne.....	193996	44,1	8549755
I pokos	193996	24,5	4759639
II pokos	193996	14,8	2870957
III pokos.....	193996	4,7	919159

TABL. 25. UŻYTKOWANIE ŁĄK TRWAŁYCH W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z tego					
		na siano	jako zielonkę na:		użytkowa- ne jako pastwiska	skoszone, ale nie zebrane	nieeksploa- towane
			kiszenie	bieżące skarmianie			
POWIERZCHNIA w ha							
I pokos	198836	103641	25258	9947	10397	10869	38724
II pokos	198836	102885	25121	9940	10538	11428	38924
III pokos.....	198836	26685	14887	13580	26849	2851	113984
W ODSETKACH							
I pokos	100,0	52,1	12,7	5,0	5,2	5,5	19,5
II pokos	100,0	51,7	12,6	5,0	5,3	5,7	19,6
III pokos.....	100,0	13,4	7,5	6,8	13,5	1,4	57,3
PLONY z 1 ha w dt							
I pokos.....	24,1	33,0	30,7	30,1	28,7	x	x
II pokos.....	14,5	19,0	17,3	23,1	25,6	x	x
III pokos	4,7	13,2	11,9	10,9	9,4	x	x
ZBIORY w dt							
Ogółem.....	8605817	5721811	1386455	676428	821123	x	x
I pokos.....	4788709	3416307	774858	299035	298509	x	x
II pokos.....	2886556	1953194	433999	229500	269863	x	x
III pokos	930552	352310	177598	147893	252751	x	x
W ODSETKACH							
Ogółem.....	100,0	66,5	16,1	7,9	9,5	x	x
I pokos.....	100,0	71,3	16,2	6,2	6,2	x	x
II pokos.....	100,0	67,7	15,0	8,0	9,3	x	x
III pokos	100,0	37,9	19,1	15,9	27,2	x	x

TABL. 26. **ZBIORY PASZ DODATKOWYCH W 2013 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
Wysłodki buraczane w dt.....	9256275	8911353
Liście okopowych	9501959	9152625
buraków cukrowych	9256275	8911353
okopowych pastewnych	245684	241272
Plewy motylkowych w dt.....	35420	33304
Słoma strączkowych w dt	311864	302598

TABL. 27. **POWIERZCHNIA PASZOWA W 2013 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Trwałe użytki zielone		Polowe uprawy pastewne użytkowane na paszę	
	w ha	w % użytków rolnych	w ha	w % użytków rolnych	w ha	w % po- wierzchni zasiewów
OGÓŁEM	268274	19,7	222444	16,3	45830	4,5
w tym gospodarstwa indywidualne.....	260648	19,6	216296	16,3	44352	4,5

TABL. 28. **POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH W 2013 R.**
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	W SZT.	
Bydło.....	356956	350809
w tym krowy	156990	154156
Trzoda chlewna ^a	569622	556188
w tym lochy.....	54248	53349
Owce	15562	14282
Konie.....	23270	22483
Kozy.....	5974	5924
Drób kurzy	3697750	3470704

^a Stan w końcu lipca

TABL. 29. **POGŁOWIE BYDŁA W 2013 R.**
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w szt.		w odsetkach		na 100 ha użytków rolnych w szt.	
Ogółem	356956	350809	100,0	100,0	26,2	26,4
cielęta w wieku poniżej 1 roku....	97671	95779	27,4	27,3	7,2	7,2
cielęta na ubój	27433	27011	7,7	7,7	2,0	2,0
byczki na chów	34485	34147	9,7	9,7	2,5	2,6
jałówki na chów	35753	34621	10,0	9,9	2,6	2,6
młode bydło w wieku 1-2 lat	83465	82350	23,4	23,5	6,1	6,2
byczki	43628	43409	12,2	12,4	3,2	3,3
jałówki	39837	38941	11,2	11,1	2,9	2,9
w tym na ubój	2565	2528	0,7	0,7	0,2	0,2
bydło w wieku 2 lat i więcej	175820	172680	49,3	49,2	12,9	13,0
byki (buhaje, woły)	10627	10520	3,0	3,0	0,8	0,8
jałówki	8203	8004	2,3	2,3	0,6	0,6
w tym na ubój	535	534	0,1	0,2	0,0	0,0
krowy	156990	154156	44,0	43,9	11,5	11,6
mleczne	145166	143038	40,7	40,8	10,7	10,8
mamki	11824	11118	3,3	3,2	0,9	0,8

TABL. 30. **POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ W 2013 R.**
Stan w końcu lipca

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w szt.		w odsetkach		na 100 ha użytków rolnych w szt.	
Ogółem	569622	556188	100,0	100,0	41,8	41,9
prosięta o wadze do 20 kg	158659	156688	27,9	28,2	11,6	11,8
warchlaki o wadze od 20 do 50 kg.....	154650	151058	27,1	27,2	11,3	11,4
trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej	256313	248442	45,0	44,7	18,8	18,7
na ubój	200581	193645	35,2	34,8	14,7	14,6
tuczniki o wadze 50-80 kg	96001	92765	16,9	16,7	7,0	7,0
tuczniki o wadze 80-110 kg	85769	83197	15,1	15,0	6,3	6,3
tuczniki o wadze 110 kg i więcej	18811	17683	3,3	3,2	1,4	1,3
na chów	55732	54797	9,8	9,9	4,1	4,1
knury	1484	1448	0,3	0,3	0,1	0,1
lochy.....	54248	53349	9,5	9,6	4,0	4,0
w tym prośne.....	34739	34109	6,1	6,1	2,5	2,6
w tym prośne po raz pierwszy	6084	6009	1,1	1,1	0,4	0,5

TABL. 31. **POGŁOWIE DROBIU W 2013 R.** (w wieku powyżej 2 tygodni)
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w szt.		w odsetkach		na 100 ha użytków rolnych w szt.	
Ogółem	4871816	4643764	100,0	100,0	357,4	350,0
drób kurzy.....	3697750	3470704	75,9	74,7	271,3	261,6
w tym nioski.....	1813337	1686296	37,2	36,3	133,0	127,1
gęsi.....	329238	329238	6,8	7,1	24,2	24,8
kaczki i inne.....	351541	350535	7,2	7,5	25,8	26,4
indyki.....	493287	493287	10,1	10,6	36,2	37,2

TABL. 32. **POGŁOWIE OWIEC, KONI, KÓZ W 2013 R.**
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w szt.		na 100 ha użytków rolnych w szt.	
Owce	15562	14282	1,1	1,1
w tym maciorki.....	8550	7820	0,6	0,6
Konie.....	23270	22483	1,5	1,5
Kozy.....	5974	5924	0,4	0,4

TABL. 33. **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO W 2012 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		W tym gospodarstwa indywidualne	
	w tys. szt.	na 100 ha użytków rolnych	w tys. szt.	na 100 ha użytków rolnych
Bydło (bez cieląt).....	63,0	4,5	61,4	4,5
Cielęta	31,2	2,2	30,8	2,3
Trzoda chlewna.....	1200,9	85,2	1186,2	87,1
Owce	7,8	0,6	7,6	0,6
Konie.....	5,7	0,4	5,7	0,4

TABL. 34. **PRODUKCJA MIĘSA I PODROBÓW W WADZE ŻYWEJ W 2012 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w tys. t	
Żywiec rzeźny – ogółem	310,9	306,2
wołowy.....	35,4	34,6
cielęcy	3,7	3,6
wieprzowy.....	168,2	166,6
barani.....	0,3	0,2
koński.....	2,8	2,8
drobiowy	100,1	97,9
kozi, króliczy.....	0,4	0,4

TABL. 35. PRODUKCJA MIĘSA I PODROBÓW W WADZE BITEJ CIEPŁEJ W 2012 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem w tys. t	Na 1 ha użytków rolnych	Na 1 mieszkańca
		w kg	
Żywiec rzeźny ^a z podrobami	235,6	167,2	108,7
mięso	224,1	159,0	103,3
w tym:			
wołowe	18,0	12,8	8,3
cielęce	2,2	1,6	1,0
wieprzowe.....	131,2	93,1	60,5
baranie	0,1	0,1	0,1
końskie.....	1,5	1,1	0,7
drobiowe.....	70,1	49,7	32,3
podroby.....	11,6	8,2	5,3

a Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński, drobiowy, króliczy, kozi i dziczyzna. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.

TABL. 36. PRODUKCJA MLEKA, JAJ, WEŁNY I MIODU W 2012 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
Mleko krowie w mln l	746,8	728,7
na 1 ha użytków rolnych w l.....	530	535
przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l.....	4350	4324
Jaja kurze w mln szt.	437,3	411,8
przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury noski w szt.	212	215
Wełna w t	46,5	40,1
przeciętna roczna ilość wełny od 1 owcy w kg	3,4	3,1
Miód w t.....	1269,6	1252,1

TABL. 37. WARTOŚĆ SKUPU^a PRODUKTÓW ROLNYCH WEDŁUG SEKTORÓW I FORM WŁASNOŚCI W 2013 R. (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Produkty	
		roślinne	zwierzęce
W MLN ZŁ			
OGÓŁEM	4211,1	2206,1	2005,0
gospodarstwa indywidualne	4103,4	2116,1	1987,3
pozostałe.....	107,7	90,0	17,7
W ODSETKACH			
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
gospodarstwa indywidualne	97,4	95,9	99,1
pozostałe.....	2,6	4,1	0,9

a Płacone dostawcom łącznie z premiami.

TABL. 38. WARTOŚĆ SKUPU^a WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH W 2013 R. (w cenach bieżących)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa indywidualne	Pozostałe
W TYS. ZŁ			
Zboża	434619,2	384635,8	49983,4
w tym zboża podstawowe	348195,7	310565,9	37629,7
pszenica	236442,9	210805,6	25637,3
żyto	18949,3	14354,2	4595,1
jęczmień	75378,0	71964,8	3413,2
owies i mieszanki zbożowe	4827,2	3366,2	1461,0
pszenżyto	12598,3	10075,2	2523,1
kukurydza	78693,7	66340,1	12353,6
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	431933,8	382316,8	49617,0
w tym zboża podstawowe	345588,1	308259,0	37329,1
pszenica	235441,4	209952,3	25489,1
żyto	18841,5	14256,3	4585,2
jęczmień	74722,7	71351,6	3371,1
owies i mieszanki zbożowe	4566,9	3110,1	1456,8
pszenżyto	12015,7	9588,8	2426,9
kukurydza	78628,0	66340,1	12287,9

a Płacone dostawcom łącznie z premiami.

TABL. 38. WARTOŚĆ SKUPU^a WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH W 2013 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa indywidualne	Pozostałe
W TYS. ZŁ (dok.)			
Strączkowe jadalne	3998,1	3998,1	-
Ziemniaki	8769,3	8690,1	79,2
Buraki cukrowe	301372,3	290313,4	11058,9
Rzepak i rzepik	137709,7	122612,6	15097,1
Warzywa	129009,8	122108,4	6901,4
Owoce	1038651,5	1033421,0	5230,4
Żywiec rzeźny	1292537,9	1285886,9	6651,0
bydło (bez cieląt)	228868,3	228814,1	54,2
cielęta	18993,6	18970,1	23,5
trzoda chlewna	625814,9	625244,1	570,8
owce	1490,5	1490,5	-
konie	10649,6	10626,5	23,1
drób	406721,0	400741,7	5979,3
Mleko krowie	694423,7	684000,8	10422,9
Jaja kurze konsumpcyjne	633,7	11,2	622,5

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł

Zboża	277	252	1199
w tym zboża podstawowe	222	204	903
Ziemniaki	6	6	2
Żywiec rzeźny	825	843	160
w tym:			
bydło (bez cieląt)	15	15	0
trzoda chlewna	399	410	14
drób	259	263	143
Mleko krowie	443	448	250

a Placone dostawcom łącznie z premiami.

TABL. 39. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa indywidualne	Pozostałe
OGÓLEM			
Zboża w t.....	584587	513008	71579
w tym zboża podstawowe	453790	401980	51810
pszenica	294172	260334	33838
żyto	32963	25262	7701
jęczmień	99896	95586	4310
owies i mieszanki zbożowe	8748	6104	2644
pszenżyto	18011	14694	3317
kukurydza	124392	104623	19769

TABL. 39. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH W 2013 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa indywidualne	Pozostałe
OGÓLEM (cd.)			
Zboża w t (dok.)			
zboża konsumpcyjne i paszowe	581106	509777	71329
w tym zboża podstawowe	450354	398759	51595
pszenica	292942	259195	33747
żyto	32741	25061	7680
jęczmień	99142	94857	4285
owies i mieszanki zbożowe	8372	5735	2637
pszenżyto	17157	13911	3246
kukurydza	124357	104623	19734
zboża siewne.....	3481	3231	250
w tym zboża podstawowe	3436	3221	215
pszenica	1230	1139	91
żyto	222	201	21
jęczmień	754	729	25
owies.....	376	369	7
pszenżyto	854	783	71
Strączkowe jadalne w t	810	810	-
w tym konsumpcyjne	810	810	-
Ziemniaki w t	23543	23410	133
w tym ziemniaki jadalne	4868	4735	133
Buraki cukrowe w t.....	1851169	1782186	68983
Rzepak i rzepik w t.....	104842	94325	10517
Chmiel w t.....	1450	1450	-
Zioła z upraw polowych w t.....	3572	3572	-
Warzywa w t	167663	162292	5371
w tym:			
kapusta.....	4173	4173	-
cebula	4645	4021	624
marchew	68076	65382	2694
buraki.....	11153	11014	139
ogórki	2461	2278	183
pomidory	14767	13113	1654
kalafiory	19098	19092	6
Owoce w t	580566	578735	1831
w tym:			
jabłka.....	305689	304500	1189
gruszki.....	3235	3235	-
śliwki.....	3825	3799	26
wiśnie	46421	46390	31
truskawki.....	58996	58970	26
maliny.....	83465	83465	-
porzeczki	62323	62099	224

TABL. 39. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH W 2013 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa indywidualne	Pozostałe
OGÓLEM (dok.)			
Żywiec rzeźny ^a w t	247598	246390	1208
bydło (bez cieląt)	33729	33720	9
cielęta	1872	1870	2
trzoda chlewna	117791	117677	114
w tym maciory	6747	6735	12
owce	230	230	-
konie	1378	1373	5
w tym konie rzeźne eksportowe	1348	1343	5
drób	92598	91520	1078
w tym:			
kury	601	585	16
kurczaki	66628	66432	196
kaczki	5016	5016	-
gęsi	1375	1375	-
indyki	18978	18112	866
Mleko krowie w tys. l	519878	510659	9219
Jaja kurze w tys. szt.			
konsumpcyjne	2335	30	2305
wylęgowe	5997	5997	-
Wełna owcza w kg	42440	42440	-
Miód w kg	739126	739126	-
W % OGÓLNEJ PRODUKCJI			
Zboża	22,7	20,6	.
w tym zboża podstawowe	22,6	20,7	.
pszenica	29,6	27,4	.
żyto	18,2	14,5	.
jęczmień	29,0	28,6	.
owies i mieszanki zbożowe	1,9	1,3	.
pszenżyto	5,6	4,7	.
Strączkowe jadalne	0,3	0,3	.
Ziemniaki	4,0	3,9	.
Buraki cukrowe	100,0	100,0	.
Rzepak i rzepik	64,0	64,6	.
Warzywa	39,9	38,5	.
Owoce	69,3	69,4	.
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH W kg			
Zboża	373	336	.
w tym zboża podstawowe	289	263	.
Ziemniaki	15	15	.
Żywiec rzeźny ^a	158	161	.
w tym:			
bydło (bez cieląt)	22	22	.
trzoda chlewna	75	77	.
drób	59	60	.
Mleko krowie w l	332	335	.

^a W wadze żywej.

TABL. 40. PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa indywidualne	Pozostałe
	w zł		
Ziarno zbóż (bez siewnego) – za 1 t.....	743,30	749,97	695,61
pszenicy.....	803,71	810,02	755,30
żyta.....	575,47	568,86	597,03
jęczmienia.....	753,69	752,20	786,72
owsa i mieszanek zbożowych.....	545,49	542,30	552,45
pszenżyta.....	700,34	689,30	747,66
gryka.....	1217,61	1217,61	-
kukurydza.....	632,28	634,09	622,68
Strączkowe jadalne – za 1 t.....	4935,93	4935,93	-
w tym konsumpcyjne.....	4935,93	4935,93	-
w tym fasola.....	5299,22	5299,22	-
Ziemniaki – za 1 t.....	372,48	371,21	595,52
w tym: jadalne.....	574,53	573,94	595,52
Buraki cukrowe – za 1 t.....	162,80	162,90	160,31
Rzepak i rzepik – za 1 t ziarna.....	1314	1300	1435
Tytoń – za 1 t.....	7296	7296	-
Chmiel – za 1 t.....	11500	11500	-
Zioła – za 1 t.....	6321	6321	-
Warzywa za 1 t.....	769,46	752,4	1284,93
kapusta.....	603,67	603,67	-
cebula.....	1013	958	1365
marchew.....	338,08	334,95	414,24
buraki.....	268,18	263,22	661,31
ogórki.....	2428	2456	2089
pomidory.....	1237	1062	2623
kalafioły.....	1273	1273	1420

TABL. 40. PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH W 2013 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa indywidualne	Pozostałe
	w zł		
Owoce za 1 t.....	1789	1786	2857
jabłka.....	713	712	990
gruszki.....	1296	1296	-
śliwki.....	869	871	534
wiśnie.....	2222	2222	2254
czereśnie.....	5141	5141	-
truskawki.....	2586	2585	3495
maliny.....	5110	5110	-
porzeczki.....	1513	1512	1599
Pieczarki za 1 t.....	4464	4460	4596
Żywiec rzeźny – za 1 t.....	5220	5219	5506
bydło (bez cieląt).....	6786	6786	6023
cielęta.....	10146	10144	11761
trzoda chlewna.....	5313	5313	5007
w tym maciory.....	4139	4139	3894
owce.....	6481	6481	-
konie.....	7728	7740	4628
drób.....	4392	4379	5547
kury.....	2049	2059	1672
kurczaki.....	3883	3883	4171
kaczki.....	5126	5126	-
gęsi.....	7528	7528	-
indyki.....	5832	5827	5930
Mleko krowie – za 1 tys. l.....	1336	1339	1131
Jaja kurze – za 1 tys. szt.			
konsumpcyjne.....	271,39	374,57	270,05
wylęgowe.....	986,68	986,68	-
Włna owcza za 1 kg.....	3,09	3,09	-
Karp za 1 t.....	8820	8725	8822
Miód za 1 kg.....	10,49	10,49	-

TABL. 41. PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH WEDŁUG MIESIĘCY W 2013 R.

OKRESY	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Ziemniaki	Prosię na chów w zł za 1 szt.
	w zł za 1 dt					
I-XII.....	91,63	68,65	83,33	61,54	88,51	156,94
I.....	99,64	80,88	90,36	66,85	69,72	160,27
II.....	99,31	76,94	90,00	67,33	70,68	152,35
III.....	97,94	74,35	88,07	67,32	75,48	155,88
IV.....	99,39	72,76	89,29	66,84	71,09	160,50
V.....	97,16	70,79	88,00	63,38	63,94	155,00
VI.....	95,62	71,67	84,67	62,89	73,52	154,85
VII.....	94,49	71,25	83,43	60,97	80,28	148,81
VIII.....	82,80	62,14	77,51	55,23	123,33	150,92
IX.....	83,06	61,15	76,22	54,31	111,17	160,65
X.....	81,22	59,05	75,40	52,41	104,46	161,96
XI.....	84,69	60,43	78,41	60,37	108,57	161,05
XII.....	84,28	62,35	78,64	60,62	109,88	161,04

TABL. 42. RELACJE CEN W ROLNICTWIE WEDŁUG MIESIĘCY W 2013 R.

OKRESY	Relacje ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do cen				Relacje cen targowiskowych do cen skupu pszenicy
	1 kg żyta		1 kg ziemniaków na targowiskach	1 l mleka w skupie	
	na targowiskach	w skupie			
I.....	6,1	6,8	7,1	4,0	1,0
II.....	6,7	7,1	7,3	4,2	1,0
III.....	7,0	7,6	6,9	4,2	1,1
IV.....	7,2	7,5	7,4	4,2	1,0
V.....	7,2	7,2	7,9	4,0	1,0
VI.....	7,6	8,9	7,4	4,3	1,1
VII.....	8,0	10,3	7,1	4,5	1,2
VIII.....	9,5	13,4	4,8	4,7	1,3
IX.....	9,7	12,2	5,3	4,4	1,2
X.....	9,6	11,8	5,4	4,1	1,2
XI.....	8,8	10,8	4,9	3,7	1,2
XII.....	8,4	10,7	4,8	3,4	1,1

TABL. 43. **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH I WAPNIOWYCH
W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK WEDŁUG SEKTORÓW
I FORM WŁASNOŚCI W ROKU GOSPODARCZYM 2012/2013**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
W TONACH		
Nawozy mineralne	184128	178771
azotowe	101394	98156
fosforowe.....	36414	35574
potasowe.....	46319	45040
Nawozy wapniowe ^a	81205	79122
w tym nawozy wapniowo-magnezowe	47053	45717

a Łącznie z wapnem defekacyjnym.

TABL. 44. **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH I WAPNIOWYCH
W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK NA 1 HA UŻYTKÓW
ROLNYCH W ROKU GOSPODARCZYM 2012/2013**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nawozy					
	mineralne				wapniowe ^a	
	ogółem	azotowe	fosforowe	potasowe	ogółem	w tym wapniowo-magnezowe
	na 1 ha w kg					
Na 1 ha użytków rolnych ^b	135,1	74,4	26,7	34,0	59,6	34,5
w tym gospodarstwa indywidualne	134,7	74,0	26,8	33,9	59,6	34,5
Na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze ^b	136,8	75,3	27,1	34,4	60,3	35,0
w tym gospodarstwa indywidualne	136,4	74,9	27,1	34,4	60,4	34,9

a Łącznie z wapnem defekacyjnym. b Nie uwzględniono gruntów państwowych i społecznych nie stanowiących gospodarstw rolnych.

URZĄD STATYSTYCZNY w LUBLINIE

20-068 LUBLIN, ul. St. Leszczyńskiego 48

Tel. 81 533 20 51, fax 81 533 27 61, e-mail: SekretariatUSLUB@stat.gov.pl

tel. 81 533 20 51 w. 128; 81 533 27 14

i ODDZIAŁY

prowadzą

OBSŁUGĘ INFORMACYJNĄ UŻYTKOWNIKÓW INFORMACJI STATYSTYCZNYCH

telefonicznie, na miejscu, korespondencyjnie

⇒ udostępnianie danych statystycznych:

- bieżących
- z Biuletynu Statystycznego GUS i US
- z innych publikacji GUS i US

⇒ przyjmowanie zamówień na:

- publikacje Urzędu Statystycznego
- niepublikowane dane ze zbiorów US
- dane adresowe z rejestru REGON

⇒ W Informatorium Urzędu Statystycznego w Lublinie, pokój nr 2 (na parterze), istnieje możliwość skorzystania ze stanowiska komputerowego z dostępem do danych statystycznych.

**Opinie w zakresie stosowania
klasyfikacji wydaje Ośrodek
Standardów Klasyfikacyjnych
Urzędu Statystycznego w Łodzi,**
ul. Suwalska 29, 93-176 Łódź,
tel. 42 683 92 70,
fax. 42 683 90 10

Rejestr REGON:

*- konsultacje, wyjaśnienia,
- doradztwo.*

LUBLIN - tel. 81 533 29 13
BIAŁA PODLASKA - tel. 83 343 81 36
CHEŁM - tel. 82 563 01 53 w. 21
PUŁAWY - tel. 81 888 04 98
RADZYŃ PODLASKI - tel. 83 351 12 22
ZAMOŚĆ - tel. 84 638 66 43 w. 13 lub w. 16